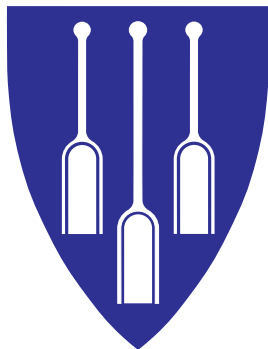

Budsjettdokument for Lom kommune

Gjestfri og nyskapande

Innhold:

Vurdering frå administrasjonssjefen	3
Innstilling frå budsjettutvalet	5
Økonomiske oversikter	13
Formannskapet - første gong	17
Formannskapet - andre gong	17
Kommunestyret sitt vedtak	18
Overordna styringssignal og utvikling	19
Overordna mål og strategiar	21
Handlefridom i økonomien -prioriteringar	22
Handlingsplan for tenesteområda	25

Toppbileta på framsida: Ola Gjeilo/Visus

Lom kommune
Midtgard
2686 Lom
Telefon: 6121 7300
Faks: 6121 7301
Epost: post@lom.kommune.no
<http://www.lom.kommune.no>

Lom kommune

Budsjett 2009

Økonomi- og handlingsplan 2010-2012

Innholdsliste

<table border="0"> <tr> <td><u>1</u></td> <td><u>Vurdering frå administrasjonssjefen</u></td> <td style="text-align: right;"><u>3</u></td> </tr> <tr> <td>1.1</td> <td>Forventningsgapet aukar</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>1.2</td> <td>Kraftprisar og utbytte</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>1.3</td> <td>Andre samarbeidsområde</td> <td style="text-align: right;">3</td> </tr> <tr> <td>1.4</td> <td>Resultatutvikling - målfokus</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td>1.5</td> <td>Budsjettbalansen - framtidsutfordringar</td> <td style="text-align: right;">4</td> </tr> <tr> <td><u>2</u></td> <td><u>Innstilling frå budsjettutvalet</u></td> <td style="text-align: right;"><u>5</u></td> </tr> <tr> <td>2.1</td> <td>Budsjettprosessen</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> <tr> <td>2.2</td> <td>Målsetjing med budsjettarbeidet</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> <tr> <td>2.3</td> <td>Innstillinga</td> <td style="text-align: right;">5</td> </tr> <tr> <td><u>3</u></td> <td><u>Økonomiske oversikter</u></td> <td style="text-align: right;"><u>13</u></td> </tr> <tr> <td>3.1</td> <td>Investeringar og finansiering</td> <td style="text-align: right;">13</td> </tr> <tr> <td>3.2</td> <td>Driftsbudsjett</td> <td style="text-align: right;">14</td> </tr> <tr> <td>3.3</td> <td>Utvikling i lånegjeld</td> <td style="text-align: right;">16</td> </tr> <tr> <td>3.4</td> <td>Fondskapital</td> <td style="text-align: right;">16</td> </tr> <tr> <td>3.5</td> <td>Bruk av næringsfond</td> <td style="text-align: right;">16</td> </tr> <tr> <td><u>4</u></td> <td><u>Formannskapet - første behandling</u></td> <td style="text-align: right;"><u>17</u></td> </tr> <tr> <td>4.1</td> <td>Behandling</td> <td style="text-align: right;">17</td> </tr> <tr> <td>4.2</td> <td>Vedtak</td> <td style="text-align: right;">17</td> </tr> <tr> <td><u>5</u></td> <td><u>Formannskapet - andre behandling</u></td> <td style="text-align: right;"><u>17</u></td> </tr> <tr> <td>5.1</td> <td>Vedtak</td> <td style="text-align: right;">17</td> </tr> </table>	<u>1</u>	<u>Vurdering frå administrasjonssjefen</u>	<u>3</u>	1.1	Forventningsgapet aukar	3	1.2	Kraftprisar og utbytte	3	1.3	Andre samarbeidsområde	3	1.4	Resultatutvikling - målfokus	4	1.5	Budsjettbalansen - framtidsutfordringar	4	<u>2</u>	<u>Innstilling frå budsjettutvalet</u>	<u>5</u>	2.1	Budsjettprosessen	5	2.2	Målsetjing med budsjettarbeidet	5	2.3	Innstillinga	5	<u>3</u>	<u>Økonomiske oversikter</u>	<u>13</u>	3.1	Investeringar og finansiering	13	3.2	Driftsbudsjett	14	3.3	Utvikling i lånegjeld	16	3.4	Fondskapital	16	3.5	Bruk av næringsfond	16	<u>4</u>	<u>Formannskapet - første behandling</u>	<u>17</u>	4.1	Behandling	17	4.2	Vedtak	17	<u>5</u>	<u>Formannskapet - andre behandling</u>	<u>17</u>	5.1	Vedtak	17	<table border="0"> <tr> <td><u>6</u></td> <td><u>Kommunestyret sitt vedtak</u></td> <td style="text-align: right;"><u>18</u></td> </tr> <tr> <td>6.1</td> <td>Saksprotokoll i Kommunestyret 17.12.2008</td> <td style="text-align: right;">18</td> </tr> <tr> <td><u>7</u></td> <td><u>Overordna styringssignal og utvikling</u></td> <td style="text-align: right;"><u>19</u></td> </tr> <tr> <td>7.1</td> <td>Hovudpunkt i forslaget til statsbudsjett</td> <td style="text-align: right;">19</td> </tr> <tr> <td>7.2</td> <td>KS si uttale til statsbudsjettet</td> <td style="text-align: right;">19</td> </tr> <tr> <td>7.3</td> <td>Utvikling av folketalet</td> <td style="text-align: right;">20</td> </tr> <tr> <td><u>8</u></td> <td><u>Overordna mål og strategiar</u></td> <td style="text-align: right;"><u>21</u></td> </tr> <tr> <td>8.1</td> <td>Balansert målstyring (BMS)</td> <td style="text-align: right;">21</td> </tr> <tr> <td>8.2</td> <td>Kommunemålekart</td> <td style="text-align: right;">21</td> </tr> <tr> <td><u>9</u></td> <td><u>Handlefridom i økonomien - prioriteringar</u></td> <td style="text-align: right;"><u>22</u></td> </tr> <tr> <td>9.1</td> <td>Generelle økonomiske utfordringar</td> <td style="text-align: right;">22</td> </tr> <tr> <td>9.2</td> <td>Vurdering av økonomisk situasjon</td> <td style="text-align: right;">24</td> </tr> <tr> <td><u>10</u></td> <td><u>Handlingsplan for tenesteområda</u></td> <td style="text-align: right;"><u>25</u></td> </tr> <tr> <td>10.1</td> <td>Støttefunksjonen</td> <td style="text-align: right;">25</td> </tr> <tr> <td>10.2</td> <td>Skule</td> <td style="text-align: right;">27</td> </tr> <tr> <td>10.3</td> <td>Barnehage</td> <td style="text-align: right;">29</td> </tr> <tr> <td>10.4</td> <td>Miljø, teknisk, næring</td> <td style="text-align: right;">31</td> </tr> <tr> <td>10.5</td> <td>Kultur, informasjon og profilering</td> <td style="text-align: right;">34</td> </tr> <tr> <td>10.6</td> <td>Helse og velferd</td> <td style="text-align: right;">35</td> </tr> <tr> <td>10.7</td> <td>Institusjonsbasert omsorg</td> <td style="text-align: right;">37</td> </tr> <tr> <td>10.8</td> <td>Heimebasert omsorg</td> <td style="text-align: right;">39</td> </tr> </table>	<u>6</u>	<u>Kommunestyret sitt vedtak</u>	<u>18</u>	6.1	Saksprotokoll i Kommunestyret 17.12.2008	18	<u>7</u>	<u>Overordna styringssignal og utvikling</u>	<u>19</u>	7.1	Hovudpunkt i forslaget til statsbudsjett	19	7.2	KS si uttale til statsbudsjettet	19	7.3	Utvikling av folketalet	20	<u>8</u>	<u>Overordna mål og strategiar</u>	<u>21</u>	8.1	Balansert målstyring (BMS)	21	8.2	Kommunemålekart	21	<u>9</u>	<u>Handlefridom i økonomien - prioriteringar</u>	<u>22</u>	9.1	Generelle økonomiske utfordringar	22	9.2	Vurdering av økonomisk situasjon	24	<u>10</u>	<u>Handlingsplan for tenesteområda</u>	<u>25</u>	10.1	Støttefunksjonen	25	10.2	Skule	27	10.3	Barnehage	29	10.4	Miljø, teknisk, næring	31	10.5	Kultur, informasjon og profilering	34	10.6	Helse og velferd	35	10.7	Institusjonsbasert omsorg	37	10.8	Heimebasert omsorg	39
<u>1</u>	<u>Vurdering frå administrasjonssjefen</u>	<u>3</u>																																																																																																																													
1.1	Forventningsgapet aukar	3																																																																																																																													
1.2	Kraftprisar og utbytte	3																																																																																																																													
1.3	Andre samarbeidsområde	3																																																																																																																													
1.4	Resultatutvikling - målfokus	4																																																																																																																													
1.5	Budsjettbalansen - framtidsutfordringar	4																																																																																																																													
<u>2</u>	<u>Innstilling frå budsjettutvalet</u>	<u>5</u>																																																																																																																													
2.1	Budsjettprosessen	5																																																																																																																													
2.2	Målsetjing med budsjettarbeidet	5																																																																																																																													
2.3	Innstillinga	5																																																																																																																													
<u>3</u>	<u>Økonomiske oversikter</u>	<u>13</u>																																																																																																																													
3.1	Investeringar og finansiering	13																																																																																																																													
3.2	Driftsbudsjett	14																																																																																																																													
3.3	Utvikling i lånegjeld	16																																																																																																																													
3.4	Fondskapital	16																																																																																																																													
3.5	Bruk av næringsfond	16																																																																																																																													
<u>4</u>	<u>Formannskapet - første behandling</u>	<u>17</u>																																																																																																																													
4.1	Behandling	17																																																																																																																													
4.2	Vedtak	17																																																																																																																													
<u>5</u>	<u>Formannskapet - andre behandling</u>	<u>17</u>																																																																																																																													
5.1	Vedtak	17																																																																																																																													
<u>6</u>	<u>Kommunestyret sitt vedtak</u>	<u>18</u>																																																																																																																													
6.1	Saksprotokoll i Kommunestyret 17.12.2008	18																																																																																																																													
<u>7</u>	<u>Overordna styringssignal og utvikling</u>	<u>19</u>																																																																																																																													
7.1	Hovudpunkt i forslaget til statsbudsjett	19																																																																																																																													
7.2	KS si uttale til statsbudsjettet	19																																																																																																																													
7.3	Utvikling av folketalet	20																																																																																																																													
<u>8</u>	<u>Overordna mål og strategiar</u>	<u>21</u>																																																																																																																													
8.1	Balansert målstyring (BMS)	21																																																																																																																													
8.2	Kommunemålekart	21																																																																																																																													
<u>9</u>	<u>Handlefridom i økonomien - prioriteringar</u>	<u>22</u>																																																																																																																													
9.1	Generelle økonomiske utfordringar	22																																																																																																																													
9.2	Vurdering av økonomisk situasjon	24																																																																																																																													
<u>10</u>	<u>Handlingsplan for tenesteområda</u>	<u>25</u>																																																																																																																													
10.1	Støttefunksjonen	25																																																																																																																													
10.2	Skule	27																																																																																																																													
10.3	Barnehage	29																																																																																																																													
10.4	Miljø, teknisk, næring	31																																																																																																																													
10.5	Kultur, informasjon og profilering	34																																																																																																																													
10.6	Helse og velferd	35																																																																																																																													
10.7	Institusjonsbasert omsorg	37																																																																																																																													
10.8	Heimebasert omsorg	39																																																																																																																													

1 Vurdering frå administrasjonssjefen

1.1 Forventningsgapet aukar

Frå sentralt hald er det presentert at den økonomiske handlefridomen i norske kommunar er styrka i framlegg til budsjett for

2009. Dette er ein situasjon som ikkje kjem til uttrykk i Lom kommune. Dette er det fleire årsaker til. Eg vil nemne nokre.

Lønsoppgjjer, pensjon og frie inntekter

Effekten av lønsoppgjret er høgare enn føresetnaden. Lønsvekst frå budsjett 2008 til budsjett 2009 viser ei auke på 9,4 %. Vekst i frie inntekter for kommunen i framlegg til statsbudsjett er på 7,1 %. Til det siste er det grunn til å understreka det usikre knytt til eigen skatteinngang og total

skatteinngang på landsbasis. Utviklingstrekk i seinare tid sannsynleggjer ein betydeleg svekka skatteinngang både i eigen kommune og på landsbasis. Finanskrisa vil forsterke dette. Det er og usikre pensjonsutgifter som følgje av reduksjon i verdipapirportefølja hjå pensjonsleverandørane.

Kampen om arbeidskraft

Som følgje av ein periode med oppgang og sterk etterspurnad har kampen om arbeidskrafta spissa seg til. Det har ført til at kommunane i mange samanhengar har fått

problem med å rekruttere medarbeidarar på fleire nivå. Dette har definitivt vore med på å auke lønsutvikling utover det som er forventa.

Renteutvikling

Som følgje av finanskrisa, som står fram som ei utfordring verda ikkje har sett maken til sidan 30-åra, har prisen på kreditt auka betydeleg. Risikotenkjing og redusert risikovilje har ført til stigande rente. Dette har kommunen vore nødt til å ta inn i sine

budsjettføresetnader. Det er likevel von om at effekten av finanskrisa vil føre til rentenedgang i nær framtid. Denne utviklinga er framleis for usikker til at effekten kan takast med i våre budsjettføresetnader.

1.2 Kraftprisar og utbytte

Prisen for sal av konsesjonskraft i 2009 var spesielt høg. Vi har og etter kvart etablert eit høgare nivå når det gjeld aksjeutbytte frå Eidefoss inn i drifta vår. Administrasjonssjefen har ved kvart høve peika på kor sårbare vi er ved reduksjon og svikt i desse inntektene i og med at vi foreslår å ta full effekt av dette inn i drifta.

Som følgje av finanskrisa har og prisane i kraftmarknaden og råvarebørsane gått betydeleg ned. I skrivande stund vil sal av konsesjonskraft for åra 2010 – 2012 utgjera om lag 3,5 mill kroner mindre i årleg inntekt. Utbytte frå Eidefoss er og avhengig av deira årsresultat.

1.3 Andre samarbeidsområde

Kommunen er ein del av interkommunale og regionale samarbeidstiltak. Vi har og avtaler med andre som forutset og forpliktar kommunen i økonomiske overføringar.

Administrasjonssjefen ynskjer fokus på desse områda slik at kommunen er trygg på at økonomiske overføringar til desse er i takt med utvikling av eigen kommuneøkonomi.

1.4 Resultatutvikling - målfokus

Gjennom balansert målstyring er det etablert eit system som gjev kommunen relevant og viktig informasjon. Det blir og definert målsettingar som organisasjonen blir målt på. Vi har dokumentert gode resultat på fleire område. Vi har og dokumentert at resultatane ikkje er ein direkte konsekvens av ressurstilgang på det enkelte område. I dette

arbeidet er det ei stor utfordring å finne eit optimalt nivå for ressurstildeling i høve til resultat. Balansert målstyring er eit slikt hjelpemiddel. Det er framleis ein veg å gå for å få tilstrekkeleg fokus på målsettingar og målekarta. Når det gjeld nivået på målsettingane så blir desse vurdert til å vera meir realistiske enn ved førre budsjettvedtak.

1.5 Budsjettbalansen - framtid utfordringar

Administrasjonssjefen er glad for at budsjettutvalet har tatt inn over seg totalsituasjonen i kommunen. Ut frå det blir det forventa at det blir gjort grep som gjer grunnlaget for vidare utvikling av Lom kommune best mogleg. Budsjettutvalet har arbeidd med å nå målsettinga om netto driftsresultat på 3 %, men har vald å legge fram eit budsjett som ikkje er på det nivået. Grunngevinga er at det er ynskje om å bruke meir tid for å gjera nødvendige vurderingar. Med dei utviklingstrekkane ein ser og dei utfordringane kommunen har både på drifts- og investeringsområdet, må det skje snarast.

Tidlegare avsetningar på fond er gjort for å imøtekoma nye og uventa utgifter.

Delar av desse fonda vart nytta i 2008, og handlefridomen er derfor redusert. Gjennom økonomiplanen er det synleggjort at det må gjerast strategiske grep for vidareføring av eit godt tenestetilbod og samtidig skape rom for nye tiltak, både innafor drift og investeringar. Sjølvne grunnlaget for dette må leggjast gjennom drift av kommunen, og ved eit fornuftig nivå på netto driftsresultat.

Situasjonen krev at ein framleis har kontinuerleg vurdering av budsjett, og at behovet for justering må kartleggjast tidleg. Utviklingstrekkane og at vi i så stor grad er sårbare i høve til lånegjeld, rentenivå og kraftinntekter, har fleire gonger vore understreka frå administrasjonssjefen.

2 Innstilling frå budsjettutvalet

2.1 Budsjettprosessen

Budsjettutvalet har fått ansvar for å leggja fram forslag til budsjett og økonomiplan for 2009 – 2012 til formannskapet.

Budsjettutvalet har vore sett saman av:

Håkon Kolden (SP), leiar
Odd Arne Kroken (SP), nestleiar
Torbjørg Graffer Myrhaug (SP)
Anne-Lise Marstein (AP)
Mai Bakken (BL)

Utgangspunktet for budsjettet har vore vidareføring av budsjett for 2008.

Budsjettutvalet har fått oversikt over nye tiltak og innsparingstiltak frå tenesteområda i kommunen. Referat frå møta er sende medlemmane, ordførar, tenesteleiarane og

administrasjonssjefen.

Statsbudsjettet vart lagt fram 7. oktober.

Balansert målstyring, KOSTRA – tal, statusdokument og strategikonferansen, ”Lom 2020” og gjeldande økonomiplan har vore utgangspunktet for arbeidet i Budsjettutvalet. I budsjettarbeidet for 2008 kom det fram at det var behov for innsparingar. Dette har vore drøfta i arbeidsmøte i kommunestyret. Innsparingstiltak tilsvarande ca 5,0 mill kroner er naudsynt for å kunne innfri investeringsbehov og andre tiltak framover. For å nå dette er det skissert ei målsetting av netto driftsresultat på 3 %.

2.2 Målsetjing med budsjettarbeidet

I arbeid med budsjettforslaget har m.a. følgjande vore lagt vekt på:

- Oppretthalde tenestetilbodet
- Økonomisk handlefridom, ikkje auke lånegjelda utover det som kom fram

av økonomiplanen for 2008 – 2011

- Prioritering av lovpålagte oppgåver
- Imøtekoma målsetjingar i overordna planar og vedtak
- Netto driftsresultat på minimum 3 %

2.3 Innstillinga

2.3.1 Føresetnader for budsjettet

- Arslønsvekst på 3,1%.
- Ordinære pensjonskostnader til KLP med 16,15 %
- Ordinære pensjonskostnader til STP med 11,2 %
- Kostnader til AFP er reelt budsjettert
- Arbeidsgjevaravgift med 6,4 %
- KS prognosemodell er nytta til vurdering av frie inntekter (skatt og rammetilskot).
- Innskotsrente på 5 % og renter/avdrag basert på nedbetalingsplan frå långevar
- Inntekter frå sal av konsesjonskraft budsjettert i samsvar med inngått kontrakt 2009
- Eidefossutbytte på kr. 9,0 mill.
- Skjønstilskot frå Staten til barnehagane på kr. 1.200.000.

2.3.2 Driftsinntekter - forslag til satsar for 2009

2.3.2.1 Skattevedtak

Forskot på skatt i 2009 vert skrive ut med maksimalsatsen som blir vedteken i Stortinget. I medhald av eigedomsskattelova §§ 3 og 4 vert eigedomsskatt, som er vedteken av

kommunestyret i sak 125/75, i Fossbergom, samt på verker og bruk utanfor området, vidareført i 2009. Eigedomsskatt blir utskriven med kr 7 for kvar tusen kroner i takstverdi.

2.3.2.2 Leige for kommunale bustader

Leiga for kommunale bustader blir foreslått endra med 5,0 % i 2009.

2.3.2.3 Satsar for musikk- og kulturskulen

Satsane for musikk- og kulturskulen blir foreslått endra:

- Eineundervisning: kr 1800 pr år (Gjeldande sats kr 1600 pr år)
- Syskenmoderasjon: 1. barn 40 %
2. barn 50 %
- 2. instrument: 40 % (moderasjon)
- 3. instrument: 50 % (moderasjon)
- Gruppeundervisning/dans og drama/formgjeving: kr 900 (gjeldande sats kr 800)

2.3.2.4 Satsar for skulefritidsordninga

Satsane for Skulefritidsordninga blir foreslått endra:

- frå 6 timar t.o.m. 9: kr 800 pr. mnd (Gjeldande sats kr 800)
- frå 10 timar t.o.m. 14 timar: kr 1 100 pr mnd (gjeldande sats kr 800)
- frå 15 timar og meir: kr 1 400 pr mnd (gjeldande sats kr 1150)
- timesats: kr 50 (gjeldande sats 40 kr)

2.3.2.5 Satsar for barnehagen

Satsane i Barnehagen blir foreslått endra:
5 dagar kr 2.330 (maksimalsats),
4 dagar kr 2.000 (gjeldande sats kr 1.880),
3 dagar kr 1.550 (gjeldande sats kr 1.430),
2 dagar kr 1.100 (gjeldande sats kr 980).

Einskild dag kr 200. Krav om maksimale satsar for foreldrebetaling blir kompensert med auka refusjon frå staten. Regjeringa føreset vidareføring av maksimalsatsen.

2.3.2.6 Opphald på helseheimen

Uendra (i.h.t. Rundskriv I 47/98 frå Helse og Sosialdepartementet).

2.3.2.7 Husleige trygdebustad, alderspensjonat og omsorgsbustad

Husleiga blir foreslått auka med 5 %.

2.3.2.8 Heimehjelp

Satsane for heimehjelp er foreslått endra:

Satsar for 2009 pr. mnd.:

Inntil 2G	Kr. 150
Mellom 2G og 3 G	Kr. 515 (gjeldande sats kr 490)
Mellom 3G og 4 G	Kr. 740 (gjeldande sats kr 705)
Mellom 4G og 5 G	Kr.1.080 (gjeldande sats kr 1.030)
Over 5G	Kr.1.535 (gjeldande sats kr 1.460)

Reglane for heimebaserte tenester er heimla i Forskrift om vederlag for sosiale tenester.

2.3.2.9 Ambulerande vaktmeister

Prisen for ambulerande vaktmeister blir foreslått endra frå kr 100 pr. time til kr 110 pr time.

2.3.2.10 Tryggleiksalarm

Tryggleiksalarm blir foreslått endra frå kr 60 pr. måned til kr 70 pr måned.

2.3.2.11 Middag levert i heimen

Middag levert i heimen blir foreslått endra frå kr 55 til kr 60 pr middag.

2.3.2.12 Fellingsavgift

Fellingsavgiftene blir foreslått vidareført frå vedtaket for 2006 og er som vist nedanfor:

Elg:	Vaksne dyr	kr 420	Kalv	kr 200
Hjort:	Vaksne dyr	kr 320	Kalv	kr 160

Inntektene blir avsette på kommunalt viltfond.

2.3.3 Overføringer til andre

2.3.3.1 Regionrådet

Tilskot til Regionrådet er budsjettert med kr 552.000 mot kr 393.000 for 2008. Beløpet inkluderer delprosjekt som Regionrådet arbeider med. Finansiert frå næringsfondet.

2.3.3.2 Revisjon og kontrollutval

Revisjon og kontrollutval er budsjettert med kr 501.000 mot kr 437.000 for 2008.

2.3.3.3 Lom veksthus

Tilskot til Lom Veksthus er budsjettert med kr 100.00, det same som for 2008. Finansiert frå næringsfondet.

2.3.3.4 Jotunheimen Reiseliv AS

Tilskot til Jotunheimen Reiseliv AS er budsjettert med kr 650.000, det same som for 2008. Finansiert frå næringsfondet.

2.3.3.5 Organisasjonar og andre innan kultur

Tilskot til organisasjonar og andre innan kultur er budsjettert med kr 853.000 inkludert kr. 495.000 til idrettsformål.

2.3.3.6 Lom kyrkjelege råd

Tilskot til Lom kyrkjelege råd er budsjettert med kr 1.557.000, inkludert kr 157.000 for levering av tenester, kr 1.325.000 for 2008.

2.3.3.7 Gudbrandsdalsmusea A/S

Overføring til Gudbrandsdalsmusea AS er budsjettert med kr 148.000, jf avtale.

2.3.3.8 Nord-Gudbrandsdal Bedriftshelseteneste

Kjøp av tenester frå Nord-Gudbrandsdal Bedriftshelseteneste er budsjettert med kr. 104.000, mot kr. 145.000 i 2008.

2.3.3.9 Lom friviljugsentral

Tilskot til Lom Friviljugsentral er budsjettert med kr 68.000, i tillegg til dette kjem tenesteyting med kr 125.000, totalt kr.193.000. Tilsvarende beløp i 2008 var kr 68.000 i tilskot, 25.000 i psykiatrimiddel og kr. 90.000 i tenesteyting, tilsaman kr. 183.000. Tildeling av psykiatrimiddel vert teke ut frå 2009.

2.3.3.10 Landbruksvikar

Satsar ved bruk av landbruksvikar: Etter avtale med Lom Avløysarlag

2.3.3.11 Godtgjersle til folkevalde

Godtgjersle til folkevalde følger det til kvar tid gjeldande reglement.

2.3.3.12 Delegasjon - høve til å fastsette detaljert budsjett

Kommunestyret delegerer til Formannskapet å fastsette detaljert budsjett i samsvar med paragraf 11 i budsjett- og rekneskapsforskriften.

2.3.3.13 Fullmakt til administrasjonssjefen

Administrasjonssjef får fullmakt til å saldere budsjett 2009 og økonomiplan 2010 – 2012 ved å justere avsetjing til disposisjonsfond.

2.3.4 Budsjett gruppeart og ansvar

	Budsjett gruppeart og ansvar	Budsjett (opphaveleg) 2008	Budsjett 2009
Grp.	Ansvar: 01 Støttefunksjonen		
10	Lønsutgifter	9 348 749	10 399 264
11	Kjøp av varer og tenester	6 034 900	693 971
13	Kjøp av tenester frå andre	7 399 000	2 700 000
14	Overføringar	1 489 860	1 680 860
15	Finansutgifter/transaksjonar	26 505 000	29 459 761
16	Salsinntekter	-1 035 000	-15 342 500
17	Refusjonar	-8 043 843	-8 835 674
18	Overføringar	-110 222 100	-100 238 400
19	Finansinntekter/transaksjonar	-23 154 744	-24 292 921
	Sum grp. Ansvar: 01 Støttefunksjonen	-91 678 178	-103 775 639
Grp.	Ansvar: 02 Skule		
10	Lønsutgifter	25 357 793	26 974 942
11	Kjøp av varer og tenester	5 452 693	7 263 906
13	Kjøp av tenester frå andre	1 445 000	1 450 000
14	Overføringar	1 128 102	1 180 789
15	Finansutgifter/transaksjonar	125 000	125 000
16	Salsinntekter	-952 000	-993 000
17	Refusjonar	-2 602 538	-2 621 162
	Sum grp. Ansvar: 02 Skule	29 954 050	33 380 475
Grp.	Ansvar: 03 Barnehage		
10	Lønsutgifter	8 875 865	10 016 872
11	Kjøp av varer og tenester	604 019	1 185 666
14	Overføringar	71 000	184 100
16	Salsinntekter	-1 937 100	-2 278 000
17	Refusjonar	-5 825 000	-6 810 000
	Sum grp. Ansvar: 03 Barnehage	1 788 784	2 298 638
Grp.	Ansvar: 04 Miljø, teknisk, næring, kultur		
10	Lønsutgifter	10 424 015	11 450 538
11	Kjøp av varer og tenester	6 935 858	7 769 141
13	Kjøp av tenester frå andre	4 170 600	4 831 862
14	Overføringar	4 555 925	4 360 725
16	Salsinntekter	-8 498 000	-10 149 000
17	Refusjonar	-4 287 879	-4 061 969
18	Overføringar	-211 000	-759 862
19	Finansinntekter/transaksjonar	-2 479 000	-2 553 656
	Sum grp. Ansvar: 04 Miljø, teknisk, næring, kultur	10 610 519	10 887 779

Innstilling frå budsjettutvalet

	Budsjettpart og ansvar (held fram)	Budsjett (opphaveleg) 2008	Budsjett 2009
Grp.	Ansvar: 06 Helse og velferd		
10	Lønsutgifter	11 890 436	12 983 441
11	Kjøp av varer og tenester	4 439 100	3 106 250
13	Kjøp av tenester frå andre	388 750	449 000
14	Overføringar	1 534 200	1 267 800
15	Finansutgifter/transaksjonar	230 000	163 000
16	Salsinntekter	-2 647 000	-2 847 000
17	Refusjonar	-5 629 000	-1 711 652
18	Overføringar	0	-281 000
19	Finansinntekter/transaksjonar	-200 000	-70 000
	Sum grp. Ansvar: 06 Helse og velferd	10 006 486	13 059 839
Grp.	Ansvar: 07 Institusjonsbasert omsorg		
10	Lønsutgifter	21 575 336	23 386 349
11	Kjøp av varer og tenester	4 305 200	5 985 859
13	Kjøp av tenester frå andre	403 000	413 000
14	Overføringar	928 500	970 000
16	Salsinntekter	-4 390 000	-4 338 000
17	Refusjonar	-560 000	-1 144 000
	Sum grp. Ansvar: 07 Institusjonsbasert omsorg	22 262 036	25 273 208
Grp.	Ansvar: 08 Heimebasert omsorg		
10	Lønsutgifter	17 287 094	18 437 729
11	Kjøp av varer og tenester	1 823 209	2 673 271
13	Kjøp av tenester frå andre	70 000	90 000
14	Overføringar	322 000	320 200
16	Salsinntekter	-1 453 000	-1 555 500
17	Refusjonar	-993 000	-1 090 000
	Sum grp. Ansvar: 08 Heimebasert omsorg	17 056 303	18 875 700
	T o t a l t	0	0

2.3.5 Behandling i budsjettutvalet

Det vart halde dialogkonferanse for kommunestyre, tillitsvalde og leiargruppa i august, der resultat frå brukar- og medarbeidarundersøkingar vart gjennomgått.

Budsjettutvalet hadde elles ein gjennomgang av KOSTRA – tal i budsjettutvalsmøte. Lom sine prioriteringar av forskjellige tenesteområde vart gjennomgått og samanlikna med same kommunegruppe, gjennomsnittet for Oppland og andre samanliknbare kommunar frå Gudbrandsdalen. Det kom fram av dette at barnehagen i Lom har hatt mindre ressursar samanlikna med gjennomsnittet for Oppland. Det kom elles fram at grunnskulen i Lom har vore høgt prioritert, og har hatt ressursar utover det som er gjennomsnittet for Oppland og andre samanliknbare kommunar. Pleie- og omsorg i Lom har elles vore høgt prioritert og ligg over dei fleste kommunar det er naturleg å samanlikne seg med og gjennomsnittet for vårt fylke.

Driftsutgifter til kommunehelsetenesta ligg over gjennomsnittet for kommunegruppa og gjennomsnittet for Oppland. Barnevern og sosialtenesta har utgifter som ligg under det vi kan sjå i andre kommunar og gjennomsnittet for Oppland fylke.

KOSTRA – tal er indikatorar, som kan seie noko om kvar det kan vera bl.a. innsparingspotensiale. Det kan ligge forskjellige føresetnader bak tala, slik at desse ikkje kan lesast som ”fasit” på at ”slik er det”. Vurderingar og analyser må gjerast. Tala er eit godt hjelpemiddel i analyse av den verkelege tilstanden.

Utfordringar/tiltak frå dei ein-skilde tenesteområda *) er overleverte Budsjettutvalet. Utvalet har arbeidd spesielt i forhold til utfordringar innan Heimebasert Omsorg, psykiatri innan Helse og velferd og krav etter tilsyn frå Fylkesmannen om auka

administrative ressursar innan tenesteområde Barnehage. Utfordringane innan desse områda ligg spesielt på bemanning.

Stillingsressursen innan Helse og velferd, psykiatri har vore handsama i Administrasjonsutvalet.

Stillingsressursen innan Heimebasert omsorg har vore drøfta i i formannskap og kommunestyre gjennom 2008, seinast i budsjettjusteringssaka.

Budsjettutvalet ser utfordringane som er på områda, men finn likevel ikkje å kunne auke rammene tilsvarande stillingsressursen. Omsorgsområda har signalisert innsparingstiltak som ikkje er tekne inn i budsjett, og budsjettutvalet meiner at tenesteområda har fullmakt til å ta dei naudsynte omprioriteringar.

Utvalet vel elles å sjå på styrking av administrative ressursar innan tenesteområde Barnehage i samanheng med evaluering av administrativ organisering.

Budsjettutvalet har hatt tenesteområda sine rammer som eit overordna fokus. Om det ikkje vert gjeve rammer som kan tilfredsstille dei ein-skilde utfordringane, er det opp til tenesteområda å ta dei naudsynte omprioriteringane.

Budsjettutvalet har signalisert auka rammer til tenesteområde Barnehage. Dei andre tenesteområda har kome, med eller er bedne om, å ta innsparingstiltak.

Etter innspel frå administrasjonen er det og peikt på mogleg innsparing ved eventuelt å oppheve ordninga med etablerartilskot til unge etablerarar, samt tilskot til brøyting og vedlikehald av private vegar. Budsjettutvalet har vurdert innspelet, men ser for seg at spørsmåla kjem opp som eigne saker.

*) *Innspela til budsjettet frå tenesteområda er tilgjengelege på Servicetorget.*

2.3.5.1 Gjennomgang av nokre tiltak

Budsjettutvalet har arbeidd etter ei målsetting om å nå eit netto driftsresultat på 3%. Med utgangspunkt i budsjettsituasjonen for 2008, vart tenesteområda bedne om å koma med forslag til innsparingstiltak, tilsvarande 2% av driftsramma. Fyljande innsparingsbeløp vart presenterte for Budsjettutvalet:

- Støttefunksjonen kr 200.000
 - Skule kr 600.000
 - Barnehage kr 210.000
 - MTN kr 800.000
 - HV kr 200.000
 - Omsorg kr 800.000
- = 2.800.000

Innsparingstiltaka inkluderte og auke i tenesteområda sine inntekter.

Etter drøftingar av tenesteområda sine forslag om rammereduksjonar, vart det bede om fleire innspel frå administrasjonen.

På bakgrunna av dette vurderte utvalet desse innsparingstiltaka:

- Støttefunksjonen, innsparing kr - 360 000
- MTN, innsparing kr - 360 000
- HV, innsparing kr - 289 000
- Biblioteket i Garmo vert føreslege lagt ned frå 2009, innsparing ca kr 50 000.

I tillegg har HV gjennomført ei innsparing på ytterlegare kr 200 000 og tenesteområdet Skule ei innsparing på kr 100 000 i sine budsjettforslag.

Budsjettutvalet drøfta forslag som var kjent frå Skuleutvalet sin konklusjon. Det var elles vurdert om ev flytting av klasser frå Garmo til Loar burde gjerast frå hausten 2009. Fleirtalet i Budsjettutvalet (SP 3 rep) vil ikkje ta med nedlegging av skulen i Odda, og flytting av 5. – 7. klassesteg på Garmo skule til Loar skule i budsjettet for 2009.

Mindretalet i budsjettutvalet (representantane frå AP og BL) gjekk inn for nedlegging av Odda skule frå hausten 2009, og flytting av 5-7 trinn frå Garmo til Loar skule frå hausten 2010. Dette er m.a. med utgangspunkt i innstillinga frå saksutval for skule og grunngjeve med å nå målsettinga om eit netto driftsresultat på 3%.

Det var elles drøfta å justere kravet til netto driftsresultat på 3 % til t.d. 2 %, med føremål

å sikre ei grundigare sakshandsaming av innsparingsforslag og med det føremålet å opprette krav til netto driftsresultat på 3 % frå 2010.

Oppsummering av tiltak:

Støttefunksjonen:

- Reduksjon av lærlingeordning
- Reduksjon av It – budsjettet, vedlikehald av utstyr
- Informasjonstiltak vil verta redusert

Skule:

- Reduksjon av rammetimetal ved Odda skule
- Nedlegging av biblioteket i Garmo

Barnehage:

- Auka rammer til saman 230 000 kr er ikkje nok til å imøtekoma kravet etter tilsyn frå Fylkesmannen om auka administrative ressursar

Miljø, teknisk, næring og kultur

- Svekkja service til publikun ved stenging av offentleg toalett ved Gamle Loar og redusert drift og rydding i sentrum
- Gatelys vert slått av om natta
- Vedlikehald av flaumverk takast inn som investering etter behov

Helse og velferd

- 10 % ledig stillingsressurs innan ergoterapi blir stilt i vakanse
- Veiehjelp ved barnekontrollar ved Helsestasjonen vert teke burt, ca 8 % stilling – ikkje fast tilsette i stillinga
- Midlar til Fysak fell burt
- Overføringar til Friviljugsentralen, blir oppretthalde, men psykiatrimiddel fell burt – kr 25 000
- Reduksjon i talet på tilmeldte i Bedriftshelsetenesta

Omsorg:

- Heimebasert omsorg har bemanningsmessige utfordringar som er drøfta i Formannskapet og Kommunestyret i 2008.
- Ved auke på kr. 200 000 og ved omprioriteringar innan omsorg kan tenesteområda imøtekoma desse utfordringane.

Utvalet meiner at administrasjonen bør vurdere familiebarnehage i Odda frå hausten 2009.

2.3.5.2 Investeringsbudsjettet

I utgangspunktet ynskte Budsjettutvalet å ha eit investeringsfritt år i 2009. Det er likevel enkelte område som bl.a. av branntekniske årsaker må ha ei oppgradering, og det kan vera endre behov ut frå lover/forskrifter som gjer at investeringar må takast i det komande budsjettår. Forslaget til investering av ny heimeside for kr 150 000 dekkjer ei

2.3.5.3 Driftsbudsjettet

Forslag frå Budsjettutvalet:

- Støttefunksjonen, innsparing kr - 360 000
- MTN, innsparing kr - 360 000
- HV, innsparing kr - 289 000
- Biblioteket i Garmo vert føreslege lagt ned frå 2009, innsparing ca kr 50 000.

I tillegg har HV gjennomført ei innsparing på ytterlegare kr 200 000 og tenesteområdet Skule ei innsparing på kr 100 000 i sine budsjettforslag.

- Omsorg: Det blir lagt opp til ei auke i rammer på kr 200 000.
- HV: det blir lagt opp til ei auke i rammer på kr 125 000 for å dekkje behov innan psykiatri.

2.3.5.4 Økonomiplanperioden

Budsjettutvalet tilrår at bygging av nytt helsesenter vert utsett til 2010. Dette blir gjort ut frå den budsjettmessige situasjonen for 2009.

Innskrenkingar i 2010

Situasjonen er slik at det meste frå sal av kraft og utbytte blir brukt til finansiering av drift i 2009. Dette fortel oss at driftsnivået må vurderast, og reduserast, slik at driftsnivået blir tilpassa kommunen sine inntekter og naudsynte økonomiske resultat framover. På grunn av situasjonen på finansmarknaden er det usikkerheit til kva ein kan rekne med av utbytte og inntekter framover. Prognoser for kraftinntekter viser og ein synkande tendens.

minimumsløysing. Det vil vera lønnsamt med eit skifte, da ny løysing vil vera inntent på 2 år (lågare drifts- og vedlikehaldskostnader).

Det vert vist til tabelloppsett under punkt 3.1., der føreslegne investeringar for 2009 og i økonomiplanperioden er vist.

- Hamsunjubileet får ei løyving på kr 100 000 for 2009.
- Til miljøsertifisering vert det løyvd kr 50 000 for 2009.
- Akuttmottak for voldtektsutsette vert løyvd kr 30 000.
- Barnehagen får ei auke i ramma på kr 130 000.
- Kravet om styrarstilling ved Loar barnehage vel Budsjettutvalet å ta stilling til saman med vurdering av administrativ organisering.
- Kyrkjeleg råd får ei auke på kr 150 000 i driftstilskot for 2009.
- Det er forslag om å auke ulike gebyr (sjå kap. 2.3.2), og det er budsjettert med ei auke på ca 1,7 mill kr i gebyr innan VAR – området.

Dette tilseier at ytterlegare innsparingstiltak bør gjerast.

For å nå målet om 3 % netto driftsresultat i økonomiplanperioden er det registret eit innsparingsbehov på kr 2, 3 mill "flatt" frå 2010 og ut perioden. Dette er under føresetnad av at kraftinntektene og utbytte frå AS Eidefoss vert på same budsjetterte nivå. Det er gjennomført innsparingar i budsjettet for 2009 på kr 1, 060 mill. Det er elles auka inntekter med ca kr 340 000 med tillegg av gebyr innan vatn og avlaup på kr 1, 7 mill. For å redusere usikkerheit til dei kraftrelaterede inntektene bør ei innsparing utover kr 2,3 mill gjennomførast.

3 Økonomiske oversikter

3.1 Investeringar og finansiering

Investering og finansiering	2009	2010	2011	2012
Investering:				
Heimeside	150 000	0	0	0
Vaktsentralen strømagregat	187 500	0	0	0
Lom helseheim-dekontaminatorar	162 500	0	0	0
Edb-utstyr/programvare	248 000	0	0	0
Fleirbrukshall	0	0	400 000	20 000 000
Eggjalia industribygg-oppgradering	1 600 000	0	0	0
Garmo renseanlegg - rehabilitering	350 000	2 000 000	0	0
Leirmo renseanlegg - rehabilitering	350 000	2 000 000	0	0
Lom samfunnshus	960 000	0	0	0
Skiltplan-veg og gateadresser	100 000	100 000	0	0
Nytt tak -helseheimen	840 000	0	0	0
Garasje-ambulansestasjon	725 000	0	0	0
Omsorg og trygdebustader	300 000	2 800 000	5 700 000	0
Nytt helsesenter	0	19 700 000	0	0
Etableringslån	605 000	618 000	630 000	740 000
Avsett til kapitalfond-renter	200 000	200 000	200 000	200 000
Refusjon kapitalkostnader - Lom vidaregåande skule	330 000	330 000	330 000	330 000
Sum investering	7 108 000	27 748 000	7 260 000	21 270 000
Finansiering:				
Refusjon kapitalkostnader - husleige Lom vidaregåande skule	330 000	330 000	330 000	330 000
Omsorg og trygdebustader refusjon frå staten	0	800 000	1 600 000	0
Fleirbrukshall - refusjon frå staten	0	0	0	10 000 000
Bruk av lån	3 766 000	21 200 000	3 280 000	6 000 000
Bruk av disposisjonsfond	700 000	0	0	0
Bruk av ubundne kapitalfond	120 000	0	0	0
Overføring frå driftsrekneskapen	1 673 000	918 000	830 000	940 000
Overført frå drift - momskompensasjon	519 000	4 500 000	1 220 000	4 000 000
Sum finansiering	7 108 000	27 748 000	7 260 000	21 270 000

Flyktningebustad

Det vert lagt opp til investering i flyktningebustad kr. 1 250 000, finansiert med tilskot frå Husbanken (20%) og resten med lån. Dette skal dekkast inn gjennom husleige.

Det vert vist til handsaming i Kommunestyret av sak om mottak av flyktningar. Tiltaket er ikkje innarbeidd i budsjettet, men vil bli lagt opp til å vera sjølvfinansierande.

3.2 Driftsbudsjett

	Rekneskap 2007	Budsjett 2008	Justert budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Driftsinntekter							
Brukarbetalingar	6 198 746	6 565 100	6 380 250	6 779 500	6 784 500	6 784 500	6 784 500
Andre sals- og leigeinntekter	29 497 620	14 347 000	31 462 000	30 677 000	28 484 000	29 426 000	29 207 000
Overføringar med krav til motyting	28 458 285	21 869 681	22 864 237	22 623 488	26 736 306	23 456 306	26 236 306
Rammetilskott	44 865 373	45 152 000	47 424 000	52 395 000	53 018 000	53 171 000	53 171 000
Andre statlege overføringar	214 700	0	0	2 656 862	2 375 862	2 375 862	2 375 862
Andre overføringar	4 083 001	18 445 100	2 133 100	1 654 600	1 654 600	1 654 600	1 654 600
Skatt på inntekt og formue	36 672 024	40 568 000	37 193 000	40 026 000	40 026 000	40 026 000	40 026 000
Eigedomsskatt	2 831 847	2 768 000	2 768 000	2 873 800	2 873 800	2 873 800	2 873 800
Andre direkte og indirekte skattar	3 703 851	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000	3 500 000
Sum driftsinntekter	156 525 447	153 214 881	153 724 587	163 186 250	165 453 068	163 268 068	165 829 068
Driftsutgifter							
Lønsutgifter	82 910 206	86 797 300	89 461 500	94 986 872	94 900 772	94 933 272	94 909 772
Sosiale utgifter	16 840 921	19 838 488	20 219 248	22 078 539	22 431 835	22 449 858	22 449 964
Kjøp av varer og tenester som inngår i tenesteproduksjon	22 912 467	21 646 900	24 627 910	23 359 224	23 201 024	23 226 024	23 201 024
Kjøp av tenester som erstattar tenesteproduksjon	11 725 519	13 876 350	15 273 450	10 013 862	9 554 612	9 648 612	9 633 612
Overføringar	12 002 209	10 029 587	13 282 553	9 964 474	7 875 474	7 875 474	7 875 474
Avskrivningar	7 468 222	7 468 000	7 468 000	8 011 921	8 011 921	8 011 921	8 011 921
Fordelte utgifter	0	0	0	-47 905	-47 905	-47 905	-47 905
Sum driftsutgifter	153 859 545	159 656 625	170 332 661	168 366 987	165 927 733	166 097 256	166 033 862
Brutto driftsresultat	2 665 902	-6 441 744	-16 608 074	-5 180 737	-474 665	-2 829 188	-204 794
Finansinntekter							
Renteinntekter, utbytte og eigaruttak	14 104 626	13 439 000	14 910 000	15 679 000	14 979 000	14 979 000	14 979 000
Mottatte avdrag på utlån	167 809	250 000	120 000	120 000	250 000	250 000	250 000
Sum eksterne finansinntekter	14 272 434	13 689 000	15 030 000	15 799 000	15 229 000	15 229 000	15 229 000
Finansutgifter							
Renteutgifter, provisjonar og andre finansutgifter	5 925 139	6 725 000	7 085 000	7 582 300	7 641 000	7 741 000	7 468 600
Avdragsutgifter	6 259 281	6 920 000	6 920 000	6 830 700	7 479 700	7 457 700	7 621 700
Utlån	182 480	180 000	110 000	110 000	180 000	180 000	180 000
Sum eksterne finansutgifter	12 366 900	13 825 000	14 115 000	14 523 000	15 300 700	15 378 700	15 270 300
Resultat eksterne finanstransaksjonar	1 905 534	-136 000	915 000	1 276 000	-71 700	-149 700	-41 300
Motpost avskrivningar	7 468 222	7 468 000	7 468 000	8 011 921	8 011 921	8 011 921	8 011 921
Netto driftsresultat	12 039 658	890 256	-8 225 074	4 157 184	7 515 556	5 083 033	7 815 827

Økonomiske oversikter

Driftsbudsjett (held fram)	Rekneskap 2007	Budsjett 2008	Justert budsjett 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011	Budsjett 2012
Interne finanstransaksjonar							
Bruk av tidlegare års rekneskapsmessige mindreforbruk	8 711 933	0	7 896 786	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	3 638 110	804 744	7 480 574	100 000	0	0	0
Bruk av bundne fond	5 960 884	3 872 000	6 347 500	3 005 656	3 005 656	3 005 656	3 005 656
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsettingar	18 310 927	4 676 744	21 724 860	3 105 656	3 005 656	3 005 656	3 005 656
Overført til investeringsrekneskopen	4 231 844	1 783 000	1 819 000	2 192 000	5 418 000	2 150 000	4 940 000
Dekking av tidlegare års rekneskapsmessige meirforbruk	0	0	0	0	0	0	0
Avsettingar til disposisjonsfond	10 806 912	50 000	6 946 786	486 840	689 212	1 524 689	1 467 483
Avsettingar til bundne fond	7 415 043	3 734 000	4 734 000	4 534 000	4 364 000	4 364 000	4 364 000
Avsettingar til likviditetsreserven	0	0	0	0	0	0	0
Sum avsettingar	22 453 799	5 567 000	13 499 786	7 212 840	10 471 212	8 038 689	11 771 483
Rekneskapsmessig meir/ mindreforbruk	7 896 786	0	0	0	0	0	0

3.3 Utvikling i lånegjeld

Utvikling i lånegjeld 2009 – 2012 (tal i tusen kroner)	Inng. gjeld	2009	2010	2011	2012	Utgående gjeld 2012
Nye lån	125 033	2 788	21 200	3 280	6 000	
Avdrag løpende lån		7 367	7 498	7 407	7 533	
Avdrag nye lån		70	600	682	832	
Utgående gjeld		120 384	133 486	128 677	126 312	126 312

3.4 Fondskapital

Fondskapital – 2009 – 2012 (tal i tusen kroner)	Inngående balanse	2009	2010	2011	2012	Utgående balanse
Disp.fond	1 687		978	1 814	1 756	5 922
Avsett drift/disponert		-313				
Heimfallsfond	8 737					9 237
Avsett drift		125	125	125	125	
-Inv.budsjett		-	-	-	-	
- Refusjon tomtosal						
Næringsfond	2 269					5 637
-Driftstiltak		-2 717	-2 717	-2 717	-2 717	
-Avsett drift		3 559	3 559	3 559	3 559	
Kapitalfond	3 295					5 295
-Inv.budsjett, bruk av ub.kap.fond		-120	-	-		
-avsetjing		530	530	530	530	
Totalt	15 988					26 091

3.5 Bruk av næringsfond

Bruk av næringsfondet	2009	2010	2011	2012
Regionråd	-552 000	-552 000	-552 000	-552 000
Tiltaksarbeid	-555 302	-555 302	-555 302	-555 302
Reiselivog turistverksemd	-650 000	-650 000	-650 000	-650 000
Servicenæring	-50 000	-50 000	-50 000	-50 000
Lom veksthus	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Landbruk	-632 000	-632 000	-632 000	-632 000
Landbrukskontor	-37 354	-37 354	-37 354	-37 354
Private vegar	-80 000	-80 000	-80 000	-80 000
Elveforbygging	-60 000	-60 000	-60 000	-60 000
T o t a l t	-2 716 656	-2 716 656	-2 716 656	-2 716 656

4 Formannskapet - første behandling

4.1 Behandling

Leiar i budsjettutvalet, Håkon Kolden, orienterte frå budsjettutvalet.

Forslag frå budsjettutvalet:

Barnehagen får ei auke i si ramme på kr. 380 000. I tillegg kjem inntekter frå brukarbetaling på kr. 100 000. Tiltaket blir finansiert frå disposisjonsfond.

4.2 Vedtak

Som innstillinga frå budsjettutvalet med slikt tillegg:

Barnehagen får ei auke i si ramme på kr. 380 000. I tillegg kjem inntekter frå brukarbetaling på kr. 100 000. Tiltaket blir finansiert frå disposisjonsfond.

Samrøystes.

5 Formannskapet - andre behandling

5.1 Vedtak

Som forslag frå formannskapet i behandling den 25.11.2008.

Samrøystes.

6 Kommunestyret sitt vedtak

6.1 Saksprotokoll i Kommunestyret 17.12.2008

Behandling

Ordfører gikk gjennom uttalene som har kome til budsjettsaka.

Forslag frå Senterpartiet ved Odd Arne

Kroken:

Styrke ramma til Helse og velferd med kr 25.000 – øymerka friviljugsentralen. Finansiering frå disposisjonsfondet.

Forslag frå Arbeiderpartiet ved Anne-Lise

Marstein:

Tilskudd til private vegar kr 80.000. AP foreslår øymerking av dette beløpet til minstepensjonistar (behovsprøving).

Votering:

Det vart først votert over framlegget frå Senterpartiet ved Odd Arne Kroken. Framlegget vart samrøystes vedtatt.

Det vart deretter votert over framlegget frå Arbeiderpartiet v/Anne-Lise Marstein punkt for punkt.

Punkt 1

Tre røysta for framlegget. Fjorten røysta mot framlegget. Framlegget falt.

Styrking av heimebasert omsorg.

Sak: Evaluering av Eggjalja Industribygg før bruk av avsett investering på 1,6 mill. til branntekniske tiltak etter pålegg.

Fleirbrukshall. Avsette/flytte kr 400.000 frå 2011 til 2010 i økonomiplanen med intensjon om å arbeide inn i andre tiltak.

Samlokalisering eks. redningsstasjon, ambulansestasjon, helsesenter, arbeidssenter, fysioterapitenester, ergoterapi, tilrettelegging av funksjoner som kan koble inn den vidergående skolen.

Punkt 2

Tre røysta for framlegget. Fjorten røysta mot framlegget. Framlegget falt.

Punkt 3

Seks røysta for framlegget. Elleve røysta mot framlegget. Framlegget falt.

Det vart deretter røysta over resten av budsjettframlegget frå formannskapet. Dette vart samrøystes vedtatt.

Vedtak

Som forslaget frå formannskapet, men med tillegg av forslaget frå Senterpartiet ved Odd Arne Kroken.

7 Overordna styringssignal og utvikling

7.1 Hovudpunkt i forslaget til statsbudsjett

Frå statsbudsjettet:

”Regjeringens budsjettforslag for 2009 innebærer en reell vekst i kommunenes samlede inntekter på 8,4 mrd. kroner, tilsvarende 3,0 pst. Kommunesektorens frie inntekter anslås å øke med 4,66 mrd. kroner, tilsvarende 2,3 pst. Veksten er regnet i forhold til det nivået på kommunesektorens inntekter

i 2008 som ble lagt til grunn i Revidert nasjonalbudsjett 2008. Regnet i forhold til anslag på regnskap for 2008, der det tas hensyn til at skatteanslaget for 2008 er justert opp, innebærer Regjeringens forslag en reell økning i de samlede inntektene på om lag 7,3 mrd. kroner og en reell økning i de frie inntektene på 3,5 mrd. kroner.”

7.2 KS si uttale til statsbudsjettet

Frå KS si pressemelding om statsbudsjettet:

”- Realinntektene vil vokse neste år, og veksten kommer i større grad som frie inntekter. Regjeringen har tatt hensyn til signalene fra kommunesektoren. Likevel vil mange ha større forventninger til kommunene enn det budsjettet legger opp til, sier KS-leder Halvdan Skard.

KS har tidligere pekt på at det er behov for en vekst på seks milliarder kroner i frie inntekter (skatt og rammetilskudd) for å bringe balanse i kommuneøkonomien neste år. Nå øker kostnadene i 2008 mer enn forutsatt. Regjeringen tar til en viss grad høyde for det når de bevilger 4,66 mrd. kroner.

- Dette kan gi rom for en nødvendig vekst i aktiviteten. Budsjettoplegget for kommunene neste år betyr at det bør være mulig å fortsette den positive utviklingen med flere ansatte i pleie- og omsorgssektoren. Det blir også rom for økt lærertetthet, 1000 flere barn i barnehage og ekstra fysisk aktivitet i skolen. Dette kommer på toppen av en sterk

øremerket satsing på områder som barnehager og psykisk helse de siste årene, sier Skard.

- Kommunene bør likevel prioritere å ha balanse i økonomien og sette av tilstrekkelige midler til vedlikehold, sier Halvdan Skard.

KS har nylig lagt fram en analyse som viser at veksten har bremsert opp i kommunene. Dette skyldes at kommunenes frie inntekter reelt ikke har økt i 2007 og 2008. Samtidig har økte renter og økte utgifter til pensjon presset økonomien i kommunesektoren ytterligere.

Inntektssystemet endres. Dermed endres også måten pengene fordeles på kommunene imellom. Flere kommuner vil merke betydelig endring i inntektsgrunnlaget.

Samferdsel er viktig for kommunesektoren. Dette budsjettet markerer en opptrapping både til vei og bane som vil bli godt mottatt i kommunesektoren.

Skard er også fornøyd med opptrappingen av bostøtteordningen. Han peker på at dette vil komme godt med for mange.”

*Finansminister
Kristin Halvorsen
(Foto: Rune Kongsro)*

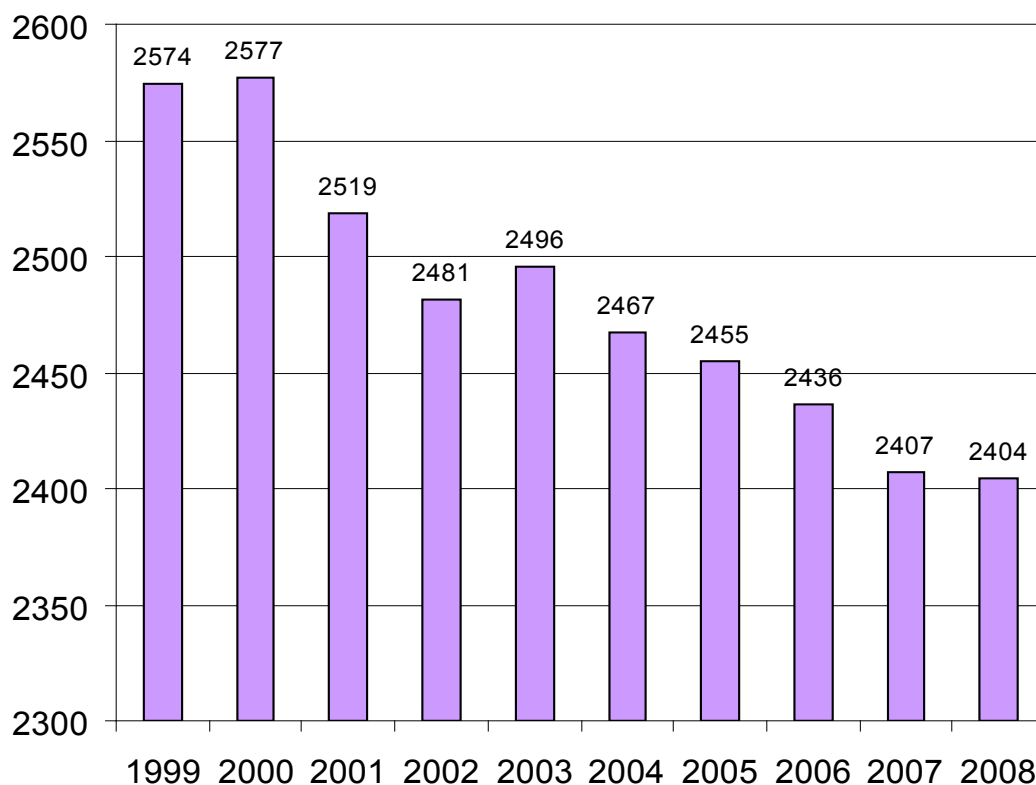

*Halvdan Skard,
styreleiar i KS
(Foto: KS)*

7.3 Utvikling av folketallet

Folketalet i Lom kommune ved utgangen av året fra 1999 til 2007, og ved utgangen av tredje kvartal 2008.

(Kjelde: SSB)

Framskriving av folketallet i Lom fram til 2028

fordelt på aldersgrupper og totalt. Framskrivinga baserer seg på SSB sitt MMMM-alternativ, som tyder middels utvikling på alle områda, levealder, flytting og innvandring.

(Kjelde: SSB)

	0-5 år	6-15 år	16-66 år	frå 67 år	Totalt
2009	146	292	1 543	422	2 403
2010	143	286	1 552	411	2 392
2011	134	288	1 551	413	2 386
2012	135	274	1 544	422	2 375
2013	127	274	1 540	426	2 367
2014	133	271	1 525	440	2 369
2015	131	271	1 521	437	2 360
2016	131	270	1 516	445	2 362
2017	130	261	1 508	455	2 354
2018	129	257	1 515	451	2 352
2019	129	253	1 501	463	2 346
2020	130	248	1 500	463	2 341
2021	131	239	1 481	485	2 336
2022	132	239	1 469	494	2 334
2023	135	235	1 460	511	2 341
2024	136	239	1 441	524	2 340
2025	136	236	1 435	529	2 336
2026	136	235	1 419	542	2 332
2027	136	239	1 402	561	2 338
2028	136	241	1 383	581	2 341

8 Overordna mål og strategiar

8.1 Balansert målstyring (BMS)

Resultatleing er ein leiarfilosofi

som er basert på at politikarar, administrasjonssjef, leiarar og tilsette har dei same klart definerte måla og resultatkrava. Det skal vera stor fridom i korleis ein skal nå måla.

Kva meir er Balansert målstyring?

– Ein set fleire område i sentrum, ikkje berre økonomi.

- Lom har sett brukar, medarbeidar, økonomi, samhandling mellom politikk og administrasjon og læring og fornying i sentrum.

– Som hjelpemiddel er det laga målekart som fortel kva ein set fokus på innan kvart område.

– Kommunemålekartet er det overordna

målekartet, og seier kva som skal målast totalt og for kvart tenesteområde.

– Målekarta skal vera forankra og aksepterte i heile organisasjonen.

- KS sine brukar- og medarbeidarundersøkingar skal brukast som hjelpemiddel i resultatmålingane.

- BMS vil gje grunnlag for dialog mellom politikarar og administrasjonssjef, mellom administrasjonssjef og leiargruppe og mellom dei einskilde leiarane og deira tilsette. Dette vil gje grunnlag for ein brei medverknad frå heile organisasjonen i arbeidet mot felles mål.

– Ein flatare organisasjonsmodell med stor bruk av delegering gjer det naudsynt med eit anna styringssystem.

8.2 Kommunemålekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Økonomi	Økonomi-styring og drift	Brutto driftsresultat	Økonomi-system	1,7%	-4,2%	-3,2%
		Netto driftsresultat	Økonomi-system	7,7%	0,69%	2,5%
	Finansiell styring	Eigenkapitalprosent	Økonomi-system	38,6%	38,0%	38,0%
		Gjeldsgrad (Gjeld/Eiegenkapital)	Økonomi-system	1,6	1,6	1,6
	Likviditets-styring	Kredittid fordringar	Økonomi-system	45 dagar	40 dagar	40 dagar
		Likviditetsgrad 1	Økonomi-system	3,7	-	3,7
Arbeidskapital i prosent av driftsinntekter		Økonomi-system	45,7%	53,0%	45,7%	
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,6	-	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,8	-	3,9
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,8	-	5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	-	5,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	2,7%	3,2%	3,2%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	4,5%	2,8%	4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	48%	-	76%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,3	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,8	-	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	-	-	97%

Karakterskala i medarbeidarundersøkingane går frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

9 Handlefridom i økonomien - prioriteringar

9.1 Generelle økonomiske utfordringar

Lom har ei auke i dei frie inntektene frå 2008 til 2009 på kr 7 804 000 der tidlegare øymerka psykiatrimiddel er teke inn i rammeoverføringane.

9.1.1 Endringar i tilskot frå Staten 2008 - 2009

Tilskot frå Staten	Opphavelg budsjett 2008	Justert budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring justert budsjett 2008
Skatt på inntekt og formue	40 568 000	37 193 000	40 026 000	2 833 000
Statlege rammeoverføringar	34 336 000	34 234 000	40 424 000	6 190 000
Inntektsutjamningstilskot	8 456 000	10 830 000	11 371 000	541 000
Selskapskatt	1 660 000	1 660 000	0	-1 660 000
Skjønnstilskot	700 000	700 000	600 000	-100 000
Sum inntekter	85 720 000	84 617 000	92 421 000	7 804 000

9.1.2 Rammeoverføringar

- Øymerka psykiatrimiddel på kr 2 mill i 2008 er for 2009 innarbeidd i rammeoverføringane. Justert for øymerka middel er auka på kr 5, 8 mill.
- Nytt inntektssystem gjeldande frå 2009 har medført at selskapskatten er teke burt som inntekt for kommunane. I tillegg er prosentsatsen for inntektsutjamning auka frå 2009, dette gjev oss auke i inntektsutjamningstilskotet. Dette fungerer slik at skattesterke kommunar må gje frå seg skatteinntekter til fordel for dei kommunane med ein skatteinngang som er under landsgjennomsnittet. Føremålet er like tenester over heile landet. I 2005 vart ein modell for å jamne ut inntektene innført. Kommunar med skatteinngang over gjennomsnittet for landet, blir trekte 55% av differansen mellom eigen skatteinngang og gjennomsnittet for landet. Kommunar med skatteinngang som er lågare enn gjennomsnittet for landet, får tilført 55 % av differansen mellom eiga skatteinntekt og gjennomsnittet for landet. Kommunar med skatteinntekt som er lågare enn 90 prosent av gjennomsnittet for landet, får refundert 35 % av differansen mellom eiga skatteinntekt og 90 % av gjennomsnittet for landet i ein tilleggskompensasjon. For å finansiere denne tilleggskompensasjonen blir alle kommunane trekte med eit like stort beløp for kvar innbyggjar. Kommunar med låg skatteinngang blir med denne ordninga skjerma for små skatteinntekter. Prosentsatsen for inntektsutjamning er auka frå 2008 til 2009. Prosentsatsen vil og verta auka i 2010.
- Lom sin skatteinngang i forhold til gjennomsnittet for landet er på ca. 72%.
- Inntektene frå staten har t.o.m 2008 vore rekna etter folketale pr 1.1. i budsjettåret. Frå 2009 er inntektsutjamningstilskotet rekna ut frå folketale 1.7. året før budsjettåret, medan utgiftsutjamningstilskotet framleis er rekna etter folketale 1.1. i budsjettåret.
- Etter planen skal utskifting av læremiddel i samband med kunnskapsløftet vera gjennomført. Dei frigjorte midla til dette er føreslege nytta til forsterka opplæring i faga norsk og matematikk i 1. – 4. klasse frå hausten 2009.
- Det vert løyvd middel i rammeoverføringane til 2 timer fysisk aktivitet på barnetrinnet i grunnskolen frå skuleåret 2009-2010.

9.1.3 Øyremerka tilskot

Maksimalprisen til Barnehagane vert vidareført og for 2009. For å kompensere for dette vert satsane for øyremerka tilskot til barnehagane auka.

9.1.4 Lån/tilskot

- Rentekompensasjonsordning for skule- og symjeanlegg og kyrkjebygg vert innført for 2009.
- I 2008 vart det etablert eit statlig investeringsstilskot til omsorgsbustader og sjukeheimsplassar. Målgruppa er personar med behov for heildøgns tenester uavhengig av alder, funksjonshemming og diagnose. I tillegg til eldre inngår bl.a. personar med psykisk sjukdom, utviklingshemning og rusproblem. Investeringstilskot er eit eingangstilskot som i gjennomsnitt dekkjer 25 pst. av anleggskostnadene.

9.1.5 Kommunale gebyr/inntekter

Det vert vist til avsnitt om ”Driftsinntekter – forslag til satsar for 2009”.

og auka i barnehagesatsane utanom maksimalsatsane.

Det er forslag om å auke alle dei kommunale satsar/gebyr for 2009. Auka utgjer ca kr 340 000, der den største auka kjem innan auka prisar på tenester frå Vaktentralen

Gebyr på vatn og avlaup vert foreslege auka med ca 1 700 000. Disse gebyra er rekna etter sjølvkostprinsippet – der reglar regulerer kor høge gebyra maksimalt kan vera.

9.1.6 Kraftinntekter

For 2009 er det avtala ein svært god pris, som gjev inntekter godt over det som har vore nivået tidlegare. Prisane i

økonomiplanperioda, etter prognosar, viser ein lågare kraftpris.

	Budsjett 2008	Budsjett (end) 2008	Budsjett 2009	Budsjett 2010	Budsjett 2011
Konsesjonskraft	11 705 000	11 855 000	14 291 000	12 802 000	12 802 000

Utbytte frå AS Eidefoss vart i 2008 på 10 mill kr. For 2009 er dette foreslege teke inn i budsjettet med 9 mill kr. Den økonomiske situasjonen på finansmarknaden, kan medføre at selskapet ikkje kan dele ut utbytte i same

storleik som tidlegare år. Situasjonen i finansmarknaden viser tydeleg kor usikkert det kan vera å basere den kommunale drifta på desse inntektene.

9.1.7 Eigedomsskatt

Lom kommune har eigedomsskatt på eigedomar på Fossbergom i tillegg til på ”Verker og bruk”.

For 2009 utgjer disse inntektene på:

- Verker og bruk kr 2 172 000
- Eigedomar på Fossbergom kr 701 800

Kvar kommune kan vedta å krevja inn eigedomsskatt i heile kommunen. For Lom er verknaden av eigedomsskatt i heile kommunen ei ekstra inntekt på om lag 1.5 mill kr. pr. år. Kostnader til iverksetting av tiltaket er rekna til om lag 900.000 kr.

Grunnlaget for utskriving av eigedomsskatt på verker og bruk er fastsett av Skatteetaten.

9.1.8 Lønsutgifter

	Budsjett 2008	Just budsjett 2008	Budsjett 2009	Endring budsjett 2008 - 2009	End just budsjett 2008 - 2009
Lønsutgifter totalt	105 209 288	109 107 248	115 266 361	10 057 073	6 159 113

9.1.9 Lånegjeld

Det er ikkje teke opp nye lån i 2008, og lånegjelda er redusert med ca kr 7,3 mill.

9.2 Vurdering av økonomisk situasjon

Sjølv om Lom ha hatt eit positivt netto driftsresultat dei siste åra, så er den økonomiske situasjonen stram. Dei positive rekneskapsmessige resultatane har kome av bl. a auka inntekter på konsesjonskraft, auka rentesatsar på innskot, ikkje opptekne lån, og med det mindre avdrag, renteutgifter og rekneskapsmessige transaksjonar/verdijusteringar som følgje av pensjonsordning i KLP.

Som det er peikt på tidlegare, vert ein stor del av utbytte frå AS Eidefoss og kraftinntektene nytta i drift. Med den negative finansmarknaden som er for tida, kan utbytte

verta lågare. Ein kan heller ikkje rekne med at kraftinntektene vil halde seg på det nivået som er i dag. Prognoser viser ei redusert inntekt for 2010 på kr 2,1 millionar.

Lønsutgiftene vil auke meir enn auka i inntekter frå Staten. Hå oss heng og dette saman med at vi har eit for høgt driftsnivå (som er finansiert med utbytte og kraftinntekter) i høve rammene frå staten. På grunn av dette kan vi framover få eit stadig større gap mellom auka rammer og auke i lønnsoppgjer i negativ retning. (Vi har fleire tilsette enn det som dei statlege rammene gjev rom for).

10 Handlingsplan for tenesteområda

10.1 Støttefunksjonen

10.1.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke <ul style="list-style-type: none"> god fagleg og brei realkompetanse blir brukt av andre fagfelt i kommunen god lokalkunnskap godt arbeidsmiljø god kjennskap til kommunen mobile (AKNG) 	Moglegheiter (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> etablering av servicetorg dra nytte av kvarandre sin kompetanse vidareutvikle samarbeid med andre tenesteområde auke tilbodet med tenester retta mot publikum (servicetorget) framtidretta arbeidsoppgåver med ein interresant arbeidsplass utvikle dialog med brukarar internt og eksternt moglegheiter med Regiondata etablere kontakt utad til næringsliv og presse samhandling med statlege kontrollinstansar (AKNG) utnytte økonomisystemet samarbeid i systemgrupper i regionen opplæring for å ha ein tilsett ekstra på kritiske fagområde for å sikre ferie og sjukefåvæ
Kritiske forbettringsbehov (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> minimale ressursar med stadig fleire oppgåver som vert forventa overførte som følge av nye organisasjonstilpassingar utvikle best mogleg samspel med andre tenesteområde sårbar personalsituasjon med små fagmiljø kjennskap til økonomi- og personalsystemet felleskontrollplanens fokusering på kvantum (AKNG) sårbarheit ved sjukdom og ferie manglar backup på arbeidsoppgåver tid til avstemmingar 	Spesielle utfordringar (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> klarare arbeidsoppgåver og ansvarsdeling med resten av organisasjonen arbeide vidare med sak/arkivsystemet slik at føresetnadene for rutinehandbok vert fulgde forbetring av informasjonsarbeidet totalt arbeide spesielt med ny heimesideløysing omdømearbeid tidsfristar, styrer ikkje tida sjølve sjukdom ubalanse mellom ressursar og arbeidsoppgåver ansvarsavklaring, myndiggjering og delegasjon

10.1.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Støttefunksjonen	Tre siste år Lom			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Finansielle nøkkeltal						
Brutto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	-1,8	-0,7	-0,5	1,8	0,2	1,4
Netto driftsresultat i prosent av brutto driftsinntekter	4,3	7,3	5,6	0,7	1,7	1,9
Langsiktig gjeld i prosent av brutto driftsinntekter	181,1	171,7	189,4	174,7	147,1	169,0
Arbeidskapital i prosent av brutto driftsinntekter	51,7	35,8	44,4	23,9	26,8	26,3
Frie inntekter i kroner pr. innbyggjar	30 165	34 615	33 631	33 884	30 383	29 396
Netto lånegjeld i kroner pr. innbyggjar	23 723	28 327	31 522	35 418	22 458	28 738

Handlingsplan for tenesteområda - Støttefunksjonen

10.1.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Økonomiavdelinga Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå økonomiavdelinga?	BU	4,9	4,8	4,9
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i økonomispørsmål og i bruk av økonomisystemet?	BU	3,9	4,2	4,5
		Opplever du at rekneskapen er ajour og fullstendig for å nytte han i den daglege økonomistyringa?	BU	-	-	4,5
	Målt kvalitet	Kredittid fordringar		45 dagar	40 dagar	40 dagar
		Reduksjon i talet på opprettingar i mva-føringa	Telling	-	-	20%
Løn og personal Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå løn og personal?	BU	4,0	-	4,3
		Opplever du å ha den naudsynte kompetanse i personalspørsmål og i bruk av personalsystemet?	BU	3,9	4,2	4,3
	Målt kvalitet	Reduksjon av manuelle timelister	Telling	-	-	25%
Serviceoraget Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå serviceoraget?	BU	4,7	4,7	4,7
		Kor tilfredse er folkevalte med hjelp, støtte og service frå serviceoraget?	BU	-	-	4,5
	Målt kvalitet	Restansar i sak/arkivsystemet	Statistikk			15%
		Andel saker handsama innan 14 dagar	Statistikk			100%
		Kommunal service, telefon	Forbruker-rådet	96%	-	96%
	Kommunal service, e-post	Forbruker-rådet	74%	-	80%	
IKT Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå IKT?	BU	4,8	-	4,8
		Kor tilfreds er du med kommunens dataløysing og kommunens/regionens fagprogramløysingar?	BU	-	-	4,5
		Kor tilfreds er du med hjelp, respons og tilrettelegging frå IT-avdelinga?	BU	4,8	-	4,8
		Kor godt tykkjer du at arbeidsgjevar legg til rette for opplæring i dataløysing?	BU	3,9	4,2	4,3
	Målt kvalitet					
Informasjon Brukarar	Opplevd kvalitet	Kor tilfreds er du med hjelp, støtte og service frå informasjonsavdelinga?	BU	4,0	-	4,2
	Målt kvalitet	Total score i kvalitet på heimesida	norge.no	52%	70%	80%
		Kommunal service, heimesida	Forbruker-rådet	56%	-	80%
		Besøkande på heimesida, gjennomsnitt pr. veke	Statistikk	17 170	18 000	18 000
Medarbeidarar	Arbeids-gjevarrolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	MU	3,1	4,0	3,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	MU	2,8	-	3,8
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	MU	5,1	-	5,1
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	MU	5,4	-	4,8
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	1,7%	2,0%	2,0%
Sjukefråvær langtid		Statistikk	1,0%	2,0%	2,5%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	MU	4,4	-	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	MU	3,5	-	3,6
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	-	-	90%

BU = Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

MU = Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.2 Skule

10.2.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
IKT-ressursar Arbeidsmoral Politisk og administrativ forståing	Utnytte IKT Enda betre tilpassa opplæring
Kritiske forbetningsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
Styrke elevmerknad (ikkje kritisk) Tilpassa opplæring (ikkje kritisk)	Gjennomføre Kunnskapsløftet Dekkje faglege behov

10.2.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Skule	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp- land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til grunnskule- opplæring pr. innbyggjar 6-15 år	77 184	89 102	99 243	84 769	80 561	74 719
Andel elevar i grunnskulen som får spesialundervisning, i prosent	4,5	5,5	10,8	8,1	7,0	6,3
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskule, pr elev	72 119	82 242	91 119	84 008	80 617	73 679
Gjennomsnittleg gruppestorleik, 1. til 7. årssteg	10,2	9,6	9,5	11,2	12,0	13,2
Gjennomsnittleg gruppestorleik, 8. til 10 årssteg	13,9	11,6	11,0	12,4	13,8	14,9

10.2.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Elevmedverknad 10. klasse i val av oppgåvetypar	Elev-undersøking	3,1	3,5	4,0
		Fag tilpassa opplæring 10. klasse	Elev-undersøking	4,1	4,1	4,1
		Trivst på skulen	Elev-undersøking	5,0	5,0	5,0
		Dialog heime - skule	Foreldre-undersøking	5,5	5,5	5,5
		Lærar som motivasjonsfaktor	Elev-undersøking	5,2	5,2	5,2
	Målt kvalitet	Gjennomsnittleg grunnskulepoeng	Kostra	39,84	40,00	40,00
		Nasjonale prøver; 5. steg rekning *)	Nasjonale prøver	76,3	76,3	76,3
		Nasjonale prøver; 5. steg lesing *)	Nasjonale prøver	93,8	93,8	93,8
		Nasjonale prøver; 5. steg engelsk *)	Nasjonale prøver	72,7	72,7	72,7
		Nasjonale prøver; 8. steg rekning **)	Nasjonale prøver	73,3	73,3	73,3
		Nasjonale prøver; 8. steg lesing **)	Nasjonale prøver	73,3	73,3	73,3
		Nasjonale prøver; 8. steg engelsk **)	Nasjonale prøver	60,0	65,0	70,0
	Utlån pr. innbyggjar	Bibliotek-statistikk	Nr. 1 i Oppland	Nr. 1 i Oppland	Nr. 1 i Oppland	
Ressursstyring	Prioritering					
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	5,3	5,3	5,3
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,1	4,5	4,5
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	5,2	5,2	5,2
		Har du høve til å jobbe sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	5,1	5,1
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	2,0	2,0	2,0
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	2,5	2,5	2,5
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	48	60	70
Læring og foryring	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,7	4,7	4,7
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,9	4,0	4,5
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	95	100	100

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Prosentdel som nådde dei to høgaste av tre nivå.

***) Prosentdel som nådde dei tre høgaste av fem nivå.

10.3 Barnehage

10.3.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> Fagleg kompetent personale, mange assistentar med fagutdanning/førskulelærerutdanning Fleksibelt personale Fine uteområde nær barnehagane Betre lokale etter utbygging Større ressurs spesialpedagogikk Gode rutiner overgang barnehage/skule; utarbeidd felles kommunal plan. 	<ul style="list-style-type: none"> Bruke uteområda meir aktivt Nytte Losjehuset til temaopplegg Lågare sjukefråvær
Kritiske forbetningsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> Forsvarleg adm og pedagogisk leiing i barnehagane (jfr tilsyn Fylkesmannen) Arbeidstidsordningar som personalet er tilfredse med.(tilpassa barnehagen sine behov). Avvikling av ferie for barn og personale på ein forsvarleg måte. Utbetring av uteområde (jfr brukarundersøkinga) 	<ul style="list-style-type: none"> Legge til rette for at barna får servert mat i barnehagen (jfr brukarundersøkinga). Møte brukarane sine behov og ynskje i forhold til barnehageplassar; kva for barnehage, antal dagar, opningstid, m.m.

10.3.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Barnehage	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til barnehage-sektoren pr. innbyggjar 1-5 år	6 468	4 206	12 971	14 654	12 930	12 668
Andel barn 1-5 år med barnehageplass	73,8	71,3	77,7	84,6	85,3	84,9
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner pr. barn i kommunal barnehage	64 911	76 404	83 123	102 200	102 994	111 689

10.3.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Tilfreds med tilgjenge	Brukarundersøking	5,2	5,2	5,2
		Foreldra sine moglegheiter for medinnflytelse over barnehagetilbodet	Brukarundersøking	4,4	5,0	4,8
		Respektfull behandling av barnet	Brukarundersøking	5,1		5,2
		Barnehagens bidrag til språkutviklinga til barnet	Brukarundersøking	4,8	5,0	5,0
	Målt kvalitet	Talet på barn på venteliste	Statistikk	0	0	
		Kor mange barn når aldersrelevante språkmål for skulestart	Eigen-vurdering			80%
Ressursstyring	Prioritering	Korrigerte brutto driftsutgifter pr korrigert opphaldstid	Kostra			
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,5	5,0	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,2		3,8
		Løyer dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,7		4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	4,8		4,9
		Samarbeid/trivsel med kolleger	Medarbeidarundersøking	4,9	5,0	5,0
		Stoltheit over eigen arbeidsplass	Medarbeidarundersøking	4,6		5,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	1,7	2,3	4,5
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	3,0	0,7	5,0
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking			60
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	Fagleg og personleg utvikling	Medarbeidarundersøking	3,9	4,5	4,5
		I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,1		4,3
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,8		4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling			100%

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.4 Miljø, teknisk, næring

10.4.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
<p>Styrke</p> <p><u>Heile MTN</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fleksible på arbeidsoppgåver • Sakshandsamingsarbeidet er mykje betre samordna etter samanslåing • Samarbeid mellom ulike område • Godt miljø internt <p><u>Teknisk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Effektiv byggesaksbehandling • Gode elektroniske kartsystem • God beredskap kommunalteknikk • Gode VA-tjenester og pris • Bra standard på kommunale vegar <p><u>Miljø</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Forvaltning av motorferdsel i utmark (lite konfliktfylt og respektert) • Friluftsliv • Arealforvaltning i høve til nasjonale retningslinjer <p><u>Næring/landbruk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sterkt reiseliv • Positivt med næringsfond <p><u>Kultur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sakshandsaming innan kultur • Godt samarbeid med eksterne 	<p>Moglegheiter (prioritert)</p> <p><u>Heile MTN</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Betre internkommunikasjon <p><u>Teknisk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Dokumentasjon, internkontroll • FDV kommunale bygg i god utvikling • Vaktordning, betjening av alarmer • Kildesortering, påvirke NGR <p><u>Miljø</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Klima og energi, delplan Lom kommune <p><u>Næring/landbruk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikling av attåttnæringar i landbruket • Grøn omsorg, reiseliv vinterstid etc. • Skaffe fleire næringstomter <p><u>Kultur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Fleirbrukshall • Betre og fleire arrangement i kommunal regi • Integrere kultur betre i MTN
<p>Kritiske forbettringsbehov (prioritert)</p> <p><u>Heile MTN</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Opplæring/kompetanseheving, interne og eksterne kurs <p><u>Teknisk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Oppfølging av Plan for trafikksikring • Vidareutvikle kartsystem + opplæring internt • Internkontroll kom.bygg + brannvernleiar • Elektronisk ledningskart VA • Kompetanseheving t.d. opplæring GIS <p><u>Miljø</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Kompostering (ajourføring og oppfølging av dei som har ordninga) • Vedlikehald og oppretting av turstigar • Gjengroing <p><u>Næring/landbruk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Næringsfondet er for lite <p><u>Kultur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Manglar hall til idrett • Lite oppfølging på kveldstid til ungdomsklubb og andre tiltak • Barne- og ungdomsarbeid 	<p>Spesielle utfordringar (prioritert)</p> <p><u>Heile MTN</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Plassmangel • Sørvistorget må opp og gå • Tid og økonomi til kompetanseheving • Rekruttere og behalde arbeidskraft • Kompetanse kan forsvinne ut grunna lønnsnivå <p><u>Miljø</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Ynskje frå publikum om miljøtiltak innan kjeldesortering, energi, søppel etc. <p><u>Næring/landbruk</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • DMK/digitalt markslagskart (krav frå styresmaktene) <p><u>Kultur</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Treng meir stillingsressursar barn og unge • Lite høve til utviklingsarbeid innan kultur, barn og unge utover sakshandsaming • Manglar kapasitet til å lage og gjennomføre arrangement • Forventningar frå lag og organisasjonar om kulturkalender, betre informasjon på kommunen sine heimesider om lag og organisasjonar

10.4.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Miljø, teknisk og næring	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp- land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Årsgebyr for vassforsyning (gjeld rapporteringsår +1)	1 966	2 106	2 340	2 719	2 538	2 355
Årsgebyr for avlaupstenesta (gjeld rapporteringsår +1)	2 356	2 341	2 673	3 029	3 716	2 723
Årsgebyr for avfallstenesta (gjeld rapporteringsår +1)	1 515	1 535	1 550	2 007	1 682	2 034
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for byggjesaker (kalenderdagar)	10	14	10	32	32	35
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid vedtekne reguleringsplanar (kalenderdagar)	129	122	121	188	156	235
Gjennomsnittleg sakshandsamingstid for kartforretning (kalenderdagar)	240	83	296	101	106	90
Brutto driftsutgifter i kr. pr. km kommunal veg og gate	33 781	42 562	47 000	56 360	74 201	87 153
Prosentdel innvilga søknader om motorferdsel i utmark	77	80	86	-	-	-

10.4.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	Resultat for brukarane, byggjesak	Brukarundersøking	5,4	5,0	5,0
		Generell oppleving av kvalitet, byggjesak	Brukarundersøking	5,4	5,0	5,0
		Resultat for brukarane, vasskvalitetet og vasstrykk	Brukarundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, funksjon på avlaupssystemet	Brukarundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup tillit og respekt	Brukarundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, service og tilgjenge	Brukarundersøking	*)	*)	4,5
		Resultat for brukarane, vatn og avlaup, informasjon	Brukarundersøking	*)	*)	4,5
	Målt kvalitet	Andel vassprøver som tilfredsstillar krav i forskrift	Analyse	100%	100%	100%
		Andel avlaupsprøver som tilfredsstillar krav i forskrift	Analyse	100%	100%	100%
	Avklaring av forventning	Andel tenestestader med serviceerklæring	Telling	10%	10%	30%
Resursstyring	Prioritering	Selvkostrekneskap vatn Dekningsgrad	Økonomisystem	-	100%	100%
		Sjølvkostrekneskap avlaup Dekningsgrad	Økonomisystem		100%	100%
		Sjølvkostrekneskap renovasjon Dekningsgrad	Økonomisystem		100%	100%
		Sjølvkostrekneskap feing Dekningsgrad	Økonomisystem		100%	100%
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,5	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,5	-	4,0
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,5	-	4,5
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	-	5,0
		I kva for grad tru du at arbeidsplassen har eit godt omdøme blant innbyggjarane i kommunen	Medarbeidarundersøking	3,9	-	4,0
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	3,4%	-	3,5%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	6,3%	-	5,5%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	48%	-	80%
	Andel gjennomførte medarbeidarsamtalar	Telling	100%	100%	100%	
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	-	-	4,0
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	-	-	4,0
		Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	-	-	100%

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

*) Ikkje målt tidlegare.

10.5 Kultur, informasjon og profilering

Etter endring av organiseringa i Lom kommune er tenesteområdet mellombels lagt ned. Verksemda er delt mellom tenesteområda

Støttefunksjonen, Skule og Miljø, teknisk og næring.

10.6 Helse og velferd

10.6.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke <ul style="list-style-type: none"> • God dekning av nødvendig fagkompetanse. • Stutt eller inga ventetid på dei fleste tenester (med unntak av ergoterapi der ventetida er meir enn ei veke). • Stabil bemanning - lite utskifting (med unntak av lege). • Godt tverrfagleg samarbeid - liten kommune og god oversikt. • NAV-kontor er godt etablert. • Stort sett gode og moderne it-verktøy - ved årsskiftet 2008/09 vert det betre løysing ved legekantoret, noko som gjev sikrare og meir stabilt legesystem. • Fire omsorgsbustader til psykisk helsevern teke i bruk årsskiftet 2007/08. • Vaktentralen godt etablert i nye lokale på Midtgard. 	Moglegheiter (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> • Utvikle det interkommunale og regionale samarbeidet innan psykisk helsearbeid og jordmorvakt. • Arbeide for interkommunalt samarbeid innan barnevern. • Utvikle heilheitlege og samordna tenester til NAV-brukarane.
Kritiske forbetningsbehov (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> • Gamle, slitte og til dels tronge lokale og ein del gammalt og slitt utstyr ved helsesenteret. • Ombygging og oppussing av ekspedisjonen og laboratoriet på legekantoret i gang september 2008. • Legevaktordninga i dag er belastande og sårbar. • Barnevernet er ei lita og sårbar teneste. 	Spesielle utfordringar (prioritert) <ul style="list-style-type: none"> • Bygging av nytt helsesenter. • Sikre stabil legedekning framover. • Få på plass større regional legevakt. • Greie å oppfylle intensjonane med NAV, som slit med bemanninga og langtidsfåvær på statleg side. • Arbeide for interkommunalt samarbeid innan barnevern. • Greie å behalde tenestene og kundane til vaktentralen. • Greie å utvikle nye tenester på vaktentralen. • Rydde tid til, og organisere, internundervisning.

10.6.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Helse og velferd	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp- land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til kommunehelsetenesta pr. innbyggjar	1 671	1 674	2 116	1 732	1 422	1 402
Legeårsverk pr. 10 000 innbyggjarar i kommunehelsetenesta	12,2	12,3	12,5	11,0	10,0	9,1
Fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggjarar i kommunehelsetenesta	7,7	7,6	7,5	9,0	10,6	8,8
Netto driftsutgifter til sosialtenesta pr. innbyggjar 20-66 år	1 129	1 216	964	1 619	1 824	2 173
Andel sosialhjelpsmottakarar i alderen 20-66 år, av innbyggjarar 20-66 år	3,7	4,2	3,9	3,4	3,7	3,6
Netto driftsutgifter til barneverntenesta pr. innbyggjar 0-17 år	3 130	3 110	2 563	3 947	3 887	4 470
Andel barn med barneverntiltak av innbyggjarar 0-17 år	4,6	3,0	3,6	4,3	4,2	3,9

10.6.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar Barnevern	Opplevd kvalitet	I kor stor grad tykkjer du at barnevernet tek del i at ditt barn får det betre?	Brukarundersøking	5,0	4,5	4,5
		I kor stor grad opplever du at personalet behandlar deg høfleg og med respekt?	Brukarundersøking	5,0	4,5	4,5
		Kor fornøyd er du med opningstida for oppmøte på kontoret?	Brukarundersøking	4,5	4,5	4,5
	Målt kvalitet	Andel barn som når avklara mål i tiltaksplan	Statistikk	-	80%	80%
		Andel saker der lovpålagt frist er oppretthalde	Statistikk	75%	100%	100%
Andel tiltak innan opprinneleg familie		Statistikk	90%	90%	90%	
Brukarar Psykisk helsearbeid	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til at du får eit meir aktivt liv	Brukarundersøking	2,8	2,8	2,9
		I kor stor grad opplever du at tenesta du mottek bidreg til auka tryggleik i kvardagen for deg?	Brukarundersøking	2,5	3,0	3,1
		I kor stor grad tykkjer du at dei tilsette i tenesta behandlar deg med respekt?	Brukarundersøking	3,5	3,5	3,6
	Målt kvalitet	Andel brukarar med tiltaksplan %	Telling	-	50%	75%
		Andel brukarar som når avklara mål i tiltaksplan	Telling	-	75%	80%
Brukarar Sosial	Opplevd kvalitet	Kor nøgd er du med informasjon og rådgeving frå sosialtenesta for å koma ut av ein vanskeleg situasjon?	Brukarundersøking	2,0	2,9	3,0
		I kor stor grad tykkjer du at sosialtenesta tek deg med på råd?	Brukarundersøking	2,0	2,6	3,0
		Kor nøgd er du med høvet til å få timeavtale?	Brukarundersøking	2,7	2,9	3,0
	Målt kvalitet	Andel mottakarar med tiltaksplan	Statistikk	-	25%	50%
		Andel mottakarar som når avklarte mål i tiltaksplan	Statistikk	-	50%	60%
		Gjennomsnittleg stønadslenge i månadar for mottakarar av økonomisk sosialhjelp	Kostra	3,6	3,5	<4,0
		Andel mottakarar av økonomisk sosialhjelp med stønad i 6 månadar eller meir	Kostra	21%	20%	20%
Korrigerte driftsutgifter til sosialtenesta pr. mottakar	Kostra	9 302	<10 000	<10 000		
Brutto driftsutgifter til barnevern pr. barn i opprinneleg familie	Kostra	15 235	16 000	17 000		
Medarbeidarar	Arbeids-gjevarrolla opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,7	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,0	4,2	4,2
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,8	4,8
		I kor stor grad har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,3	5,3	5,3
	Målt kvalitet	Sjukefråvær korttid	Statistikk	1,75%	<3,0%	<3,0%
		Sjukefråvær langtid	Statistikk	2,32%	<4,0%	4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	66%	75%	80%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,6	4,6	4,6
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,9	4,0	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Telling	40%	80%	90%

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.7 Institusjonsbasert omsorg

10.7.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> Lita ventetid på plass. God sjukepleiedekning Avsett 10% til demensutgreiing. Stabil arbeidskraft. Mange stiller opp. Gode resultat på brukarundersøkingar. Sterke på brukarmedverknad. Tilsette som tek vidareutdanning. 	<ul style="list-style-type: none"> Auka grunnbemanning. Aktivitetar/trivselstiltak for både pasientar og personale. Heilskapleg tenesteyting/samarbeid. Legge til rette for kompetanseheving. Individuelt tilpassa tenester. Pårørandekontakt/brukarråd. Myndiggjorte medarbeidarar.
Kritiske forbettringsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> Høgt sjukefråver Mangel på ferievikarar, problem med å avvikle sommarferie. Fleire plassar til korttidsopphald/avlastning. Utskifting av teknisk utstyr på skyllerom og kjøkken. Auke svarprosent på medarbeidarundersøkinga. Har ikkje godt nok differensiert tilbod. Treng fleire omsorgsbustader og dagtilbod for heimebuande demente. 	<ul style="list-style-type: none"> Redusere sjukefråver. Rekruttere ferievikarar. Innføring og opplæring av nye dataprogram. Auka bemanning i takt med demografiske utfordringar. Demente med psykiske symptom. Behov for spesialisert behandling grunna kort liggetid på sjukehus. Rekruttering av fagpersonell.

10.7.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Institusjonsbasert omsorg	Tre siste år			Komm.-gruppe	Opp-land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til pleie og omsorg i institusjon pr. innbyggjar	-	10 938	6 991	6 054	5 452	4 752
Korrigerte brutto driftsutgifter i institusjon pr. kommunal plass	539 268	757 390	637 537	676 459	686 242	713 165
Netto driftsutgifter til pleie- og omsorgssektoren pr. innbyggjar	13 114	15 296	15 542	13 597	12 957	11 397

10.7.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad er du nøgd med den medisinske behandlinga du får?	Brukarundersøking	3,1	3,3	3,3
		I kor stor grad opplever du at bebuarane er nøgde med den medisinske behandlinga han/ho får?	Brukarundersøking (Pårørande)	2,3	2,6	3,1
		I kor stor grad er du nøgd med høvet til å gjere daglegdagse gjeremål?	Brukarundersøking	2,4	2,6	2,6
		I kor stor grad er du nøgd med aktivitetstilbodet der du bur?	Brukarundersøking	2,2	2,4	2,4
		I kor stor grad opplever du at bebuaren er nøgd med høvet til å koma seg ut og få andre opplevingar/turar?	Brukarundersøking (Pårørande)	1,7	1,9	2,0
		I kor stor grad opplever du at hjelpa er uttarbeidd i samarbeid med deg som pårørande?	Brukarundersøking (Pårørande)	1,0	2,0	3,0
	Målt kvalitet	Andel pårørande med årleg samtale	Teljning	-	100%	>95%
		Andel pasientar med primærkontakt	Teljning	-	100%	100%
		Avvik medisinerings	IKKS	-	<40	<35
		Andel pasientar med pleieplan	Teljning	-	75%	100%
Ressursstyring	Prioritering	Plassar i institusjon i prosent av mottakarar av pleie- og omsorgstenester	Kostra	-	24,4	24,4
		Arsverk legar pr. 1000 plassar i institusjon.	Kostra	-	5,2	6,1
	Dekningsgrad	Andel innbyggjarar 80 år og over som er bebuarar på institusjon	Kostra	19,2	-	-
		Beleggsprosent	Profil	-	100%	100%
		Andel plassar sett av til tidsavgrensa opphald	Kostra	0%	9%	11%
Dekningsgrad i prosent	Kostra	17,8	-	-		
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,4	4,6	4,6
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	4,7	>4,5	>4,5
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	4,2	4,5	4,8
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	5,1	5,1
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	Medarbeidarundersøking	4,5	4,8	5,2
	Målt kvalitet	Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidarsamtale	Teljning	-	70%	100%
		Andel tilsette som er fagarbeidarar	Statistikk	-	65%	67%
		Sjukefråvær korttid	Statistikk	3,9%	<4,0%	<4,0%
		Sjukefråvær Langtid	Statistikk	5,4%	<5,2%	<4,8%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	14%	-	50%
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,0	4,2	4,4
		I kva grad legg arbeidsgjevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,5	3,7	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Teljning	-	4,5	4,5

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).

10.8 Heimebasert omsorg

10.8.1 Status og analyse (SWOT)

Nåtid	Framtid
Styrke	Moglegheiter (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> • Stabil arbeidskraft. • Lågt sjukefråver. • Individuelt tilpassa tenester. • Samarbeid avdelingane i mellom. • Vilje til forbetringar. • Fleksibilitet. • Fleire med spesialkompetanse innan sitt fagfelt (palliasjon, rehabilitering). • God branntryggleik ved ferdigstilte alarm- og vasståkesprinkling i alle bustadar. 	<ul style="list-style-type: none"> • Auka grunnbemanning. • Samarbeid ved heilskapleg tenesteyting. • Kvalitetssikring ved å ta i bruk nye dataprogram • Stimulere til kompetanseheving. • Fokusere på brukar/pårørande –perspektiv og opprette brukarråd. • Større deltaking og betre resultat på medarbeidarundersøkingar • Vurdere tenesteyting og organisering etter generell samfunnsutvikling, økonomi og ny forskning på fagfeltet. • Gode på målretta miljøarbeid.
Kritiske forbettringsbehov (prioritert)	Spesielle utfordringar (prioritert)
<ul style="list-style-type: none"> • Nødvendig å styrke bemanninga på helg i heimesjukepleia. • Mangel på ferievikarar. • Mangel på kontor/plass til oppmøte for heimhjelpene/ mangel på arbeidsplassar i heimesjukepleia ved omlegging til bruk av fagsystem (data) • Auka behov for ressurser for funksjonshemma knytt til enkeltvedtak • Oppgradering/tilrettelegging av uteareal rundt trygde – og omsorgsbustadar for å fremje bumiljø, trivsel og sosialt fellesskap. 	<ul style="list-style-type: none"> • Redusere sjukfråveret • Innføring av nye dataprogram • Rekruttere ferievikarar. • Behov for fleire korttids/avlastningsplassar. • Manglar i tenestetilbodet: • Bustad med heildøgns omsorg • Dagtilbod for demente heimebuande • Nytt eller andre lokale til Arbeidssenteret og tilgang til internett. • Skaffe kvalifisert og nok personell til å imøtekoma behovet for tenester.

10.8.2 Utviklinga i økonomiske rammer for verksemda

Indikatorar for Heimebasert omsorg	Tre siste år			Komm.- gruppe	Opp-land	Heile landet
	2005	2006	2007			
Netto driftsutgifter til kjernetenester for heimebuande pr. innbyggjar	-	3 339	5 981	6 310	6 103	5 488
Netto driftsutgifter til pleie- og omsorgssektoren pr. innbyggjar	13 114	15 296	15 542	13 597	12 957	11 397

10.8.3 Målekart

Fokus-område	Kritisk suksessfaktor	Indikator	Måle-metode	Resultat 2007	Mål 2008	Mål 2009
Brukarar	Opplevd kvalitet	I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg ein betre kvardag slik at du kan bu heime?	Brukarundersøking	3,8	3,8	3,8
		I kor stor grad opplever du at tenesta gjev deg den hjelpa du treng?	Brukarundersøking	3,7	3,7	3,7
		I kor stor grad opplever du at dei tilsette har omsorg for deg?	Brukarundersøking	3,8	3,8	3,8
		I kor stor grad likar du deg der du bur?	Brukarundersøking	Settast i verk frå 2009		
		I kor stor grad kan du vera med og bestemme kva slags hjelp du skal ha?	Brukarundersøking	Settast i verk frå 2009		
		I kor stor grad har dei tilsette tilstrekkeleg kunnskap om brukaren og funksjonshemminga?	Brukarundersøking (pårørande)	Settast i verk frå 2009		
	Målt kvalitet	Andel pårørande til brukarar med funksjonshemming med årleg samtale	Opptelling	-	-	100%
		Sakshandsamingstid	Profil	3 dagar	<5 dagar	<5 dagar
		Iverkstjingstid	Profil	-	-	<5 dagar
		Avvik medisinerings	IKKS	44	40	<40
Andel over 80 år som søker institusjonsplass		Profil	-	-	-	
Resursstyring	Prioritering	Tenester til heimebuande sin andel av netto driftsutgifter til pleie og omsorg	Kostra	3,8%	3,8%	3,8%
	Dekningsgrad	Andel innbyggjarar 80 år og over med heimebasert omsorg	Kostra			
		Mottakarar av kjernetenester til heimebuande pr. 1000 innbyggjarar	Kostra	5,3	5,3	5,3
Medarbeidarar	Opplevd kvalitet	Alt i alt i kva grad er du nøgd med næraste leiar?	Medarbeidarundersøking	4,1	4,5	4,5
		Er du nøgd med standarden på arbeidslokala?	Medarbeidarundersøking	3,7	3,8	3,9
		Løyser dykk felles arbeidsoppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	5,0	5,0	>5,0
		Har du høve til å arbeide sjølvstendig?	Medarbeidarundersøking	5,1	5,1	>5,0
		I kva grad trivst du saman med kollegane dine?	Medarbeidarundersøking	5,3	5,3	>5,0
		Løser dykk felles oppgåver på arbeidsplassen på ein god måte?	Medarbeidarundersøking	5,0	5,0	>5,0
	Målt kvalitet	Registrerte tilfelle av vald eller truslar	Statistikk	3	<3	<3
		Andel tilsette i brukargruppe med vedtak etter kap 4a, som er oppdaterte på dette	Opptelling	-	98%	100%
		Andel tilsette som er assistentar/ufaglærte	Opptelling	-	27%	<25%
		Andel medarbeidarar med gjennomført medarbeidersamtale	Opptelling			
		Sjukefråvær korttid	Statistikk	3,7%	3,4%	<3,5%
		Sjukefråvær Langtid	Statistikk	4,5%	3,6%	<4,0%
		Svarprosent medarbeidarundersøking	Medarbeidarundersøking	68	80	>80
Læring og fornying	Opplevd kvalitet	I kva grad lærer du noko nytt gjennom arbeidet ditt?	Medarbeidarundersøking	4,2	4,4	4,4
		I kva grad legg arbeidsgevar til rette for kompetanseutvikling?	Medarbeidarundersøking	3,6	3,8	4,0
	Målt kvalitet	Gjennomførte kompetansetiltak i høve til overordna kompetanseplan	Teljing	-	4,5	-

Brukarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 4 (best).

Medarbeidarundersøking, karakterskala frå 1 (dårlegast) til 6 (best).